

Narodna mesečna
cena, za izdajo
40 Din - ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
izposojništvo 120 Din
Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

SCLOVENE

Cek. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate
Sarajevo št. 7563
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797
Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2054

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Abesinska vojna je končana?

Zlom abesinskega vojaškega odpora je prišel tako nepričakovano, da je vsa prerokovanja in račune vojaških izvedencev, diplomatov in državnikov poslaval na glavo. Vojaški strokovnjaki so svoje račune delali s znanimi postavkami, kot je številna moč obeh armad, njihova tehnična oprema, podnebje in zemeljske prilike, toda pojavile so se neznanke, kot udarna moč moderne tehnike, nepredvidnosti abesinskih vojskovodij, napadna moč italijanske vojske, ki so z vojaškega stališča borbo odločile v prilog Italije. Diplomati in državniki pa so na osnovi teh podatkov z gotovostjo računali, da se bosta obe vojski tako dolgo borili, da bosta v hribovju in v puščavah Abesinije izkrcavali, nakar bodo oni prišli kot odrešilni posredovalci, da rešijo mir, abesinsko samostojnost in svoje lastne kolonialne interese. Predvsem je to bila taktika Anglije, ki nikakor ni želela abesinske zmage, ker bi to škodovalo belemu ugledu med drugobarnimi kolonialnimi narodi, a pričakovala je italijanske izkrcavitve v dolgotrajni naporni vojni, češ, potem bo Angležem lahko, da izposredujejo mir med dvema polmrtvima nasprotnikoma in pri tem odnesejo brez kakršnihkoli žrtev že levji del od plena. Toda vsi računi so se izkazali netočni in to je vzrok velike zmčsnjave, ki je nastopila v posvetih državnikov ter napetosti, ki je nastala posebno med Italijo, ki je na svojo zmago ponosna, in Anglijo, ki nikakor ne prikriva, da ji je neprijetno, da se je uzejala. Toda navzlic temu še nismo upravičeni, da napravimo velik križ nad Abesinijo, oziroma, da se zadovoljimo z ugotovitvijo, da je orožje že odločilo v prilog Italije in da je zmola evropskih državnikov, ki so si želeli drugega izida, trajna in nepopravljiva.

Prvič je treba vpoštevati, da odločitev z vojaškega stališča še davno ni padla. Abesince je vrlega nazaj tehnična premoč v več ali manj enostranskih bitkah. Toda do sedaj sta samo še le dve petini abesinskega ozemlja v rokah Italije in po italijanskih podatkih je abesinska armada, ki je štela svojih 300.000 mož, utrpela samo 40 do 50.000 mož izgub, mrtvih in ranjenih. Kje je ostalih 250.000. Pravijo, da so se vrnili nazaj k svojemu poljskemu delu. Kdo to ve? Verjetno je le nasprotno, da se bodo Abesinci, ki so si razbili glave v nepredvidnih skupinskih napadih, vrtnili k svojemu četniškemu načinu vojskovanja, ki bo nasprotniku, ki se mora vendar oskrbovati s živčjem, bolj neprijetno, kot prsni napadi armade, ki se ne more braniti proti jeklu. Toda četudi bi bila vojaška odločitev končno veljavna, je treba vedeti, da zmage na frontah za uspeh vojne še ne jamčijo. V svetovni vojni je imela Nemčija podjarmljene ogromne dele Rusije, Rumunije, Srbije, Italije in Francije ter je računala z možnostjo, da bo lahko ta ozemlja pri miru vnovčila. Vsi vemo, kaj je tem zmagam sledilo. Zgodovina uči, da pri vojnah odločujejo o uspehih in prvi vrsti politične okoliščine, nadalje gospodarsko-financične okoliščine in da še le potem in nazadnje pridejo v poštev čisto vojaški uspehi. Poglejmo, kako je v tem pogledu z Italijo v sedanjih abesinski vojni.

Politično je Italija vsled abesinske vojne prišla v napete odnose s celo vrsto držav. V prvi vrsti z angleškim imperijem, katerega priateljstvo je za Italijo bilo vedno najbolj trdna opora njene zunanje-politične veljave. Anglija je po svojih starih metodah takoj začela proti Italiji svojo »podtalno, nevidno vojno«, ki pride do izraza v denarnogospodarskih ukrepih in ki nalik nevidni boleznimi polagoma razjede organizem in jemlje sapo nasprotniku. Brodovja Anglija za enkrat ne potrebuje. V svetovni vojni ga skoraj nikdar ni rabila. Vojna mornarica ji služi samo kot neki nevidni strah, ki nasprotnika demoralizira. Tudi v primeru spora z Italijo bi angleško brodovje igralo podobno vlogo. Nadalje je Italija dvignila politično proti sebi tudi države Male zveze in Balkanske zveze, ki jim ni všeč, da bi Italija zagospodarila nad Sredozemljem in vidijo v sodelovanju z Anglijo edino možnost, da se vzpostavi ravnotežje, ki jim je za neoviran obstoj potrebno. Italija je hotela na to odgovoriti s tem, da je Avstrijo in Madjarsko opogumila, da se oborožita. Napravila si je slabo uslugo, ker sedaj države Male zveze silijo v Francijo, da se odpoje sodelovanju z Italijo, ker bi sicer morale iti približno isto pot, kot jo je pred dvemi leti šla Poljska, ko je sklenila zvezno pogodbo z Nemčijo. V Franciji sami je z abesinskim sporom Italija povzročila politično razcejanje, ker je hotela Francijo prisiliti, da se odpoje Angliji. Toda, če pride do resne izbire, je jasno, da se noben Francoz ne bo obotavljal, ker ve, da je Franciji v njeni borbi proti Nemcem Anglija bolj potrebna kot Italija, bolj potrebna in tudi več vredna. Končno ne smemo pozabiti, da je zbor 52 držav, ki so Italijo obsodili kot napadalko Abesinije in izrekli proti njej sankcije, velikanski politični neuspeh Italije in nasprotno velik uspeh Anglije, ki se ji je menda prvič v zgodovini posrečilo, da je za svojo politiko zbrala okrog sebe tako številno koalicijo, medtem ko jih je proti Nemčiji v svetovni vojni zbrala samo 28. Tudi to ne more ostati brez posledic, ki bodo znatno popravljale uspehe ki jih je dosegla italijanska armada v Abesiniji.

Z gospodarskega stališča pa vojna še dolgo ni dobljena. Anglija je svoj devizni boj proti Italiji začela za dolga leta. Vprašanje je, če bo Italija zmogla zbirati denar, da bo z njim plačevala nakupe v tujini. Ko je stopila v vojno, je Italija razpolagala s 4 milijardami 437 milijoni lir zlata in zlatih deviz. Zlato kritje je bilo 28%. Proti koncu lanskega leta je prisilno pobrala zlato po vsej državi in segla tudi po vseh italijanskih naložbah v tujini. To ji je prineslo nekaj milijard. Toda to se da napraviti samo enkrat in je bilo vse zaseženo zlato že v prvih 6 mesecih vojne uporabljeno, tako, da razpolaga sedaj k večjemu zopet samo s 4 milijardami, ki bodo šle v prihodnjih mesecih. Ne pozabimo tudi na ogromne dajatve, ki jih mora Italija plačevati za prevoz skozi Sueški prekop v Afriko in — nazaj s sankcijami je Anglija dosegla, da je omrtilo okroglo 70% vse italijanske zunanje trgovine. Državni proračun za 1933-34 je izkazal skoraj 7 milijard lir (6819 milj.) primankljaja. Notranji dolgovi države so znašali koncem 1934 vsega

Barikade v Lvovu

Nalog kominterne, da se „kaznuje“ Poljska vsled njene nemške politike
3 mrtvi, 60 ranjenih

Praga, 17. aprila. TG. »Prager Tagblatt« objavila naslednja poročila z »United Press« o poličnih bojih v Varšavi:

V središču mesta je prišlo do ogorčenih poličnih bojev med tisoči brezposelnih delavcev in policijo. Neredi so izbruhnili ob priliki pogreba dveh žrtev poličnih demonstracij, ki so divjale po mestu pretekli torek. Pogrebi, več tisoč brezposelnih, so hoteli priložnost izrabiti, da napravijo z rakvami demonstracijo po sredi mesta. Policija se temu ni zoperstavljala in je začela sanstavljeni sprevod šele, ko so se slišali iz spreveda grdi izrazi na naslov policije. Policija je morala slednjim zahtevati ojačenja, ki pa so prišla prepozno, ker so demonstranti med tem že navalili na policijo, predrti kordon in začeli pleniti po ulicah. Policija je uporabila orožje, kar je položaj še poslabšalo. Nastalo je vseobse streljanje. Demonstranti so prevračali tramvajske voze in si iz njih napravili barikade.

Prinesli so tudi mize in stole iz kavarn ter jih naložili na barikade. Policija je hotela barikade z nasokom zavzeti, a ni uspela. Število mrtvih in ranjenih mora biti precejšnje.

Poulične borbe so oživele zopet proti večeru ter zavzele najhujši značaj. Proti policiji se je borilo kakšnih 3000 demonstrantov, ki so postavili barikado čez glavno lvovsko ulico. Policija barikado od časa do časa obstreljuje. Policija je vsa poslopja okrog barikade izpraznila, da bi ne prišlo do večjih nesreč. V jutranjih urah je vojaštvo napravilo kordon okrog vsega mestnega dela, kjer se nahajajo zabarikadirani demonstranti. Mrtve so tri osebe, ranjenih je 60.

Oblastem je znano, da so krvave demonstracije povzročili komunistični agitatorji, ki so zadnje tedne po navodilih Kominterne navalili na Poljsko, da jo »kaznujejo« zaradi njene nemške politike.

Lvov, 17. aprila. AA. »Pat« poroča: Včeraj je o priliki pogreba neke žrtve, incidentov z dne 14. t. m. prišlo do novih spopadov, ki so jih izvajali komunistični elementi. Pred samim pogrebom je bila konferenca med zastopniki oblasti in zastopniki delavskih organizacij, ki so organizirale pogreb in ki so jamčile, da bo vladal popoln red in mir. Vendar pa je v zadnjem trenutku del spreveda, v katerem so bili prevratni agitatorji, hotel spremeniti smer pogreba in hotel korakati skozi mesto. Mnogi so predrti policijski kordon in začeli rasbijsati izloške in ropati trgovine. Pri tem je napadla policija s kamenjem in streljanjem iz revolverjev. Policija je morala uporabiti orožje. V teku spopada so bile ubite tri osebe, ranjenih pa je več desetih oseb, med njimi tudi 20 redarjev. Oblasti so uvedle energično preiskavo.

V Ženevi Miru še ne bo

Italija in Abesinija se ne uklonila
Besedo ima zopet Zveza narodov
Angleško stališče je zmagalo

Ženeva, 17. apr. c. Vsi napori, da bi se posrečilo delo posredovanja med Abesinijo in Italijo, niso rodili nobenega uspeha. Odbor trinajstoričar je v imenu Zveze narodov moral kapitulirati pred silami, ki so izven Zveze narodov, in le malo upaja je, da bi Zveza narodov še imela toliko moči, da bi lahko rešila mir v Afriki v okviru in duhu pakta Zveze narodov.

Dopolodne je de Madariaga napravil zadnji poskus pri abesinski delegaciji, da bi jo pregovoril, naj vendarle na kakšen način pristane na italijanske predloge, ki bi omogočili začetek mirovnih pogajanj. Na drugi strani pa je Paul Boncour imel dolg sestanek z italijanskim delegatom, baronom Aloisijem in mu v imenu francoske vlade predlagal, naj Italija takoj odredi takojšnje nekajdnevno premirje na bojišču. Paul Boncour je povdaril, da bi ta korak italijanske vlade imel zelo velike moralne posledice in omogočil, da bi se v dneh premirja vendarle mogla najti možnost sporazuma za mirovna pogajanja, ki bi italijansko stališče zelo podprl. Baron Aloisi je izjavil, da zelo razume skrb francoske vlade in da bo francoski predlog takoj telefonično priporočil Mussoliniju, dodal pa je, da je malo verjetno, da bi italijanska vojska v Abesiniji mogla takoj ustaviti vse sovražnosti. De Madariaga pri abesinski delegaciji ni nič opravil. Baron Aloisi pa je kmalu nato sporočil, da je Mussolini francoski predlog premirja odklonil.

V prvih popoldanskih urah je bil abesinski delegat sprejet pri Edenju. Takoj nato je bil kratek sestanek med Edenom in Paul Boncourjem, za katerega pravijo, da je bil zelo prisrčen in iskren.

Seja odbora trinajstoričar se je začela ob 16. Seja se je vršila v največji tajnosti in je trajala do 17.45. Na seji je bilo ugotovljeno, da posredovalno delo odbora trinajstoričar ni uspelo. Ker je odbor trinajstoričar samo organ Sveta Zveze narodov, mora sedaj svoj mandat posredovalnega dela vrniti Svetu ZN.

Svet ZN se bo sestal v ponedeljek dopoldne. Svetu Zveze narodov bo odbor trinajstoričar poročal o svojem delu v obliki resolucije, ki bo sestavljena na seji odbora trinajstoričar, ki bo že jutri popoldne ob 16. Resolucija bo objemala zaključno poročilo predsednika odbora trinajstoričar de Madariaga o njegovem mirovnem poskusu med Abesinijo in Italijo.

Takšen je sedaj položaj

Po neuspelem poskusu, da odbor trinajstoričar uvede mirovna pogajanja med Italijo in Abesinijo, je sedaj položaj v Ženevi ta-le:

1. Odbor trinajstoričar je bil prav za prav Svet Zveze narodov brez Italije in brez abesinskega zastopnika. Svet ZN bo v ponedeljek z zastopnikom Italije in Abesinije moral zavzeti stališče do spora.

102 milijardi lir. Kako izgledajo denarne prilike danes, si lahko predstavljamo. Neki dobri poznavalec Italije je dejal, da je bila abesinska vojna edini izhodki, ki ga je imela Italija iz denarnih neprilik, to pa vsled tega, ker je vsled vojne lahko izvedla notranje prisilne reforme in ukrepe, ki bi jih sicer brez revolucije nikoli ne bila mogla. Italija odgovarja, da bo prestregla udarec nasprotnikov s tem, da bo uvedla »korporativno vojno«, to se pravi, da bo poddrževala vso industrijo, ki služi vojnim namenom, medtem ko bo ostala industrija samo polpodržavljena. Nadalje se hvali Italija, da so jo sankcije prisilile, da je iskala za vse sirovine, ki jih potrebuje, raznih nadomestkov. Takšen izgovor velja v vojni psihozi. V rednih razmerah ni vreden nič. Vsi se še spominjamo, kako je bilo z »nadomestili« v svetovni vojni, ko smo imeli na razpolago petroleje v Galiciji in Rumuniji, železo in premog v severni Franciji ter žitna polja Ukrajine in Rumunije. Italija nima ne premoga, ne železa, ne petroleja. Vsa čast napredkom tehnike, a brez teh osnovnih sirovin, za katere ni nadomestila, ne bo v narodnem gospodarstvu nobene države brez nadnaravnih čudežev imela kakšnih uspehov.

Tako torej izgleda trenutna bilanca abesinskega spora. Kakor vidimo, smo že v začetku borbe, ki ji sedaj še ne vidimo konca.

2. Na javni seji Sveta ZN bo v ponedeljek morala vsaka članica Sveta povedati svoje stališče o nadaljnjem razvoju spora.

Kakšno bo to stališče, je zelo zanimivo vprašanje. Kakor se izve, je Eden že snoči hotel izsiliti, da odbor trinajstoričar izjavi, da njegovo mirovno delo ni uspelo. Proti Edenju pa se je dvignil predsednik Sveta ZN in avstralski delegat Bruce, ki je izjavil v imenu svoje vlade, da proti angleškemu stališču želi, da odbor trinajstoričar se v teku današnjega dne poskuša storiti vse, da doseže umirjenje spora brez poostitve sankcij. Stališče avstralskega delegata je podprl tudi de Madariaga, ki je na snočnji seji izjavil, da upa, da bo lahko še danes uspešno posredoval pri abesinski delegaciji. Danes je Ednovno stališče popolnoma zmagalo, nejasno pa je, če bo Francija res sledila smeri, ki jo sedaj dikтира Eden, to je ali bo pristala na poostitve sankcij. V nedeljo pridejo v Ženevo francoski zunanji minister Flandin, ki bo osebno zastopal Francijo na seji Sveta ZN.

Uradno poročilo

Tajništvo Zveze narodov je ob 18 objavilo uradno poročilo, v katerem pravi, da se je odbor trinajstoričar sestal na sejo popoldne pod predsedstvom de Madariaga. Na tej seji je predsednik poročal o svojih razgovorih, ki jih je imel danes z abesinsko delegacijo. Tej delegaciji je sporočil izid svojih razgovorov z baronom Aloisijem, abesinska delegacija pa mu je v obliki note odgovorila:

„Angleška morala je - funt“ Ostri italijanski napadi na Anglijo

Rim, 17. aprila. Po zavzetju Desije, ki je bilo do sedaj glavni stan abesinske armade, je Italija postala še bolj nepopustljiva. Zahtevam, ki jih stavi Anglija, se nasproti postavlja petkratna nemogočnost: nemogoče je, pišejo italijanski listi, da bi se Italija mogla odreči jamstvu, ki nudi varnost njenim afriškim kolonijam; nemogoče je, da bi Italija ustavila svojo vojaško prodiranje; nemogoče je, da bi se Italija brigala za Ženevo in njene sklepe, ki jih dikтира Anglija; nemogoče je, da bi Italija kot veselela tudi za korak odnehal pred Anglijo in končno je nemogoče, da ne bi Mussolini šel do konca poti, ki vodi fašistično Italijo do blagostanja, do moči, do časti kot prve vojaške države v Evropi. Razpoloženje, ki prevlada Italijo, se da izraziti v enem stavku: »Mi imamo samo enega sovražnika in to je Anglija.« Anglija pa je istočasno tudi sovražnik evropskega kontinenta in evropskega miru.

»Angleška morala«, piše list »Ottobre«, »je

funtsterling«. Angleški sodnik je zaslužek. Njegov zaveznik je čas, njegov duh je kompromis, njegovo pravilo je blagostanje na račun drugih narodov. Angleška politika gre za tem, da vzdržuje v Evropi mrzličen nemir, da si tako lažje zagotavlja svojo kolonialno posest. Tistega dne, ko se bodo evropski narodi zedinili proti Angliji, bo konec angleškega imperija. Ako evropski narodi zapuste Zvezo narodov, ki se je postavila v službo angleških interesov, bo Anglija zgubila možnost, da bi intrigirala in škodovala Evropi in po vsej Evropi bodo lahko zvonili zvonovi miru.

Po tukajšnjem pojmovanju je Anglija poskušala ustrahovati Italijo z vojaškimi sankcijami. Ker pa Francija na to ni pristala, je Anglija pomnožila svoj gospodarski pritisk. Treba je biti zaradi tega previden. Ženevska past še ni odstranjena. V njo hočejo izvabiti Italijo. Proti temu pa fašistična Italija stavlja načelo: krepko vzdržati in krepko naprej udrihati.

Abesinci poročajo: Zmaga pri Negeli

Havas poroča: Abesinska vlada ponovno demantira, da so Italijani zavzeli Desije. Abesinska vlada pa pri tem ne daje nobenih podatkov o sedanjem položaju armade. Abesinska vlada trdi, da Italijani lažljivo poročajo, da so zavzeli Desije z namenom, da bi lahko moralno vplivali na odločitev odbora trinajstoričar. Poleg tega trdijo v Addis Abebi, da je dne 9. aprila prišlo severno od Negelije do borbe med abesinskimi in italijanskimi četami in da so Abesinci zmagali. Ob tej priliki je bilo na strani Italijanov ubitih 320 italijanskih častnikov in vojakov in 19 domačinov. Abesinci trdijo, da so ujeli 6 oklopnih avtomobilov, polnih municije in avtomobila, na katerem se je bila zastava nekega italijanskega generala in 12 strojne. Abesinci so po istih vesteh imeli 17 mrtvih in 25 ranjenih.

Pustošenje po Desijeju

Posebni vojni dopisnik DNB poroča: Vsi Evropejci, ki so bili v Desiju, so zapustili mesto še pred prihodom italijanskih čet. Takoj po odhodu Evropejcev je en del prebivalstva navalil na ev-

ropske hiše in na stanovanja Evropejcev, misijonske šole, konzulate in tudi na bolnišnice, v katerih se zdravilo Abesinci. Prebivalstvo je strašno oropalo in opustošilo vsa ta poslopja. Italijani so v Desiju zasedli velike množice tavnostnega vojnega materiala, ki so ga abesinske čete bežele iz mesta zapustile za seboj. Takoj po prihodu Italijanov v Desije je prišel in se predal Italijanom ftaorari Zojde Hallu, sin znanega dedžasa Hallu Burua. Z njim se je predalo Italijanom tudi veliko število nižjih starešin. Italijanske čete so že prodrele daleč proti jugu od Desijeja.

Pariz, 17. aprila. Agentura Radio poroča iz Desije, da so italijanski vojniki prodrli že do Garahajluja, ki leži 65 km južnozahodno od Desije. Neprestano prihajajo Italijanom nove okrepitve, ki odhajajo proti jugu. Nepregledne kolone težkih tovnih avtomobilov dovažajo noč in dan vojni material in hrano. Nvo letališče je že popolnoma urejeno in italijanska letala bodo odšli z veliko lahkoto kontrolirala kraje med Desije in Addis Abebo. Poveljnik domačinskih divizije, general Birroli je prispel v Desije v nogušem avtomobilu, ki so ga Italijani zaplenili pri jermu Taana.

Strašen pokolj v Kerestincu

**Razjarjeni kmetje so razsekali 7 mladih fantov
Nato so poklali 3-člansko družino Buta in hišo zažgali
Dvorec bana Mihalovića delno razrušen**

Zagreb, 17. aprila. b. V zadnjem času prihaja na Hrvatskem do pretepov med pristaši posameznih strank in skupin. Po dogodku v Liki, kjer sta postala žrtvi zverinega umora kmet Uzelac in nar. poslanec Brkljačić, je prišlo sinoči do strahotnega prelivanja krvi v Kerestincu, v dvorcu zadnjega hrvaškega bana Antona Mihalovića.

Do strašnega pokolja je prišlo takole: Včeraj popoldne je odšla iz Zagreba skupina 7 mladeničev k bivšemu hrvaškemu banu Mihaloviću, da mu izroči neke prošnje. Mladeniči so odšli s postaje proti Raketju in na postaji Sv. Nedelja jih je pričakoval kmet Ivan Katanc, ki je bil član bivše četniške organizacije. Ti mladeniči so med potjo srečali neke kmete, ki so v Katancu spoznali bivšega četnika in so takoj spravili na noge vso okolico. Kmetje so se z neverjetno naglico pričeli zbirati in hitro zasledovati mladeniče, med katerimi je bil tudi član bivše četniške organizacije Ivan Katanc. Fantje so tekli proti Kerestincu, da bi čimprej prispeli v dvorec bana Mihalovića, kmetje pa so v divji jezi tekli za njimi ter jih hoteli ujeti, še predno bi utegnili najti zavetišče, kar pa se jim ni posrečilo.

Vest o preganjanju teh fantov se je z bliskovito naglico raznesla po vseh okoliških vaseh in razširila se je tudi v nemirne vesti, da je prišla v vas skupina četnikov, ki hoče pobiti vse vaskve voditelje. Skupina kmetov je neprestano naraščala in ko so kmetje prispeli pred dvorec bana Mihalovića, jih je bilo že okrog 3000, vsi strašno razburjeni in bojoviti. Fantje so se takoj umaknili v dvorec bana Mihalovića in zaprli vrata za seboj. Mnogi razjarjeni kmetovi je zahtevali mladeniče ter neprestano klicala, da naj pridejo ven.

Pred množico je stopil nato zadnji hrvaški ban Mihalović ter jim je skušal pojasniti, da ti fantje niso nikakoli četniki. Jezni kmetje pa banu Mihaloviću niso hoteli verjeti in venomer so zahtevali izročitev mladeničev. Odgovorili so mu tudi, da se fantom ne bo zgodilo nič, če bodo dokazali, da niso četniki.

Na pristanku bana Mihalovića pa so najbolje bojoviti kmetje naskočili njega in ga pričeli pretepovati, tako da je dobil hude rane po glavi in po telesu. Med njimi pa so bili tudi nekateri taki, ki se jim je posrečilo ustaviti množico ter rešiti bana Mihalovića življenje. Kmetje pa so zadrževali Mihalovića kot talca in on je moral osebno voditi pogajanja z zabarikadiranimi fanti. Vse skupaj pa ni rodilo nobenega uspeha. Kmetje so vdrli v dvorec, suvali pred seboj samega bana Mihalovića, ker so se hoteli tako zavarovati pred morebitnim napadom. Kmetje so zahtevali od zabarikadiranih mladeničev, da se slečejo in da pridejo ven, da vidi, če imajo pri sebi orožje. Eden izmed mladeničev je to tudi storil. To je bil Miroslav Gagić, ki je prišel sloven ven in se predal. Sprva je kazalo, da se bo narod pomiril in da ne bo prišlo do prelivanja krvi. Toda med množico je bilo nekaj vročehrvnih kmetov, ki so pričeli z nezastopano strupenostjo ščuvati množico, vsled česar je še v naslednjem trenutku nastal pravi pokolj. Kmetje so s sekirami razbili vrata kopalnice in potegnili iz nje ljudi ter jih dobesečno razsekali. Nekateri od njih pa so napol mrtve vrgli skozi okno med razjarjene množice, ki je opravila žalostno delo in vse pomorila. Edino Gagić, ki se je prvi izročil množici, si je rešil življenje, čeprav je tudi on hudo ranjen.

Ves oddelek dvorca, kjer so se zabarikadirali mladeniči, so kmetje nato popolnoma razbili. Pohištvo je uničeno, tla in stene pa so vse rdeče od krvi. Na dvorišču se je po pokolju nudil strašen prizor. Tam so ležala trupla usmrčenih fantov s strašnimi izrazi v mlakah krvi. Nekateri skupine kmetov pa so šle skozi vse oddelke dvorca bana Mihalovića in iskale orožja. Ko kmetje niso našli orožja, so se pričeli razhajati in kazalo je, da bo konec krvavih nemirov.

Toda neka skupina kmetov je malo nato odšla do hiše Jovana Buta, ki je oddaljena par kilometrov od dvorca bana Mihalovića. Buta se je naselil tukaj. Prišel je iz Srema in je bil član četniškega združenja. Vsi v vasi so ga sovražili. Ko je prišla skupina kmetov do njegove hiše, je bil doma s svojo ženo in svojima otrokoma. Hotel je sicer pobegniti s svojo družino, toda bilo je prepozno. Kmet Fran Francetić je pogledal skozi okno Butine hiše, da vidi, kdo je prav za prav notri. V tem trenutku pa je počil strel in zgrudil se je mrtel na tla. Nekateri pravijo, da ga ni ustrelil Buta, pač pa njegova žena. Medtem pa

so že vdrli kmetje v hišo in pobili Buto, njegovo ženo in hčerko. 10 letni sinček pa je pobegnil. Kmetje so nato še porušili in zažgali njegovo hišo.

Orožništvo je prišlo na kraj krvave drame tedaj, ko je bilo že vse končano. Danes dopoldne vlada v vsem okraju popoln mir in red in iz Zagreba je bila poslana posebna komisija, ki vodi nujno hitro preiskavo. V preiskovalni komisiji so državni tožilec dr. Belčić, preiskovalni sodnik Štutega, dalje prosekter medicinske fakultete dr. Miloslav Milosavljević s svojimi asistenti. Obdukcija posameznikov je bila danes. Njen namen pa je bil, da se ugotovi, kakšne rane so bile prizadejane žrtvam. Preiskavo z vso naglico nadaljujejo in še ne bo končana v prihodnjih dneh.

V isti noči pa se je v Plješivici zgodil še en zločin.

Na cesti iz Manje vasi so našli ubitega Ivana

Seja odborov SUZOR-ja

Debata o ukinitvi 1. in 2. razreda v bolnišnicah

Zagreb, 17. aprila. b. Danes dopoldne ob 9 je bila seja upravnega in nadzornega odbora SUZOR-ja. Seji so prisostvovali tudi delegati iz Slovenije in sicer Ivan Avsenek, industrijalec iz Ljubljane, Anton Rojina, industrijalec iz Ljubljane, in Jože Lekani, bančni uradnik iz Ljubljane. Upravni odbor je predvsem proučeval važna tehnična vprašanja, dalje pa imenovanja in upokojitve uradnikov v smislu pragmatike. Posamezni referenti SUZOR-ja so podali svoja poročila, ki so se nanašala na Okrožne urade in ki so v njih obravnavali predvsem vprašanja internega značaja. Po referatih so prišli na vprašanje neizterljivih, toda predpisanih zneskov iz prejšnjih let in sicer od leta 1930 dalje. Sprejet je bil načelni sklep na predlog delegatov, da se v bodoče ne bodo več dovoljevali zaostanki, predvsem ne zaostanki za več let nazaj.

Za tem so obravnavali vprašanje posameznih ekspozitur, kar pa še niso obravnavali v vseh področnostih, temveč so naročili predsedstvu, da napravi najprej načelne predloge za razširitev, odnosno skrajšitev ekspozitur sploh. Govorili so tudi o razpisu del za ekspozituro v Kranju, ki se bo izvršila v kratkem na predlog OUZD v Ljubljani po odobritvi Osrednjega urada.

Razmere na belgrajski univerzi

Dogodki, ki so se pred nekaj dnevi odigrali na belgrajski univerzi in pri katerih je eden izmed akademikov padel kot žrtev nacionalistične prenapetosti in aurovosti, so javnosti zopet dale priložnost, da si razmere na belgrajski univerzi nekoliko bolj od blizu pogleda. »Slobodna reč« (Svobodna beseda) piše pod naslovom (v prevodu): »Popolna zmeda na belgrajskem vseučilišču.« da so se univerzitetne oblasti izkazale kot popolnoma nesposobne, da bi na univerzi napravile red, zato imenovani tednik apelira na prosvetnega ministra, naj poseže vmes. Članek posebno ostro obsoja sedanjega rektorja in pravi, da se nobenemu rektorju akademiki niso tako ostro nasprotovali, kakor sedanjemu, gosp. Čoroviću. Pa tudi do drugih profesorov nimajo zaupanja več. »Ker samo gledajo, kako bi si napolnili žep in se povzpeli do vabljivih položajev.« Nato navaja neke afera, ki uveljavljajo tako mučno ozračje. »Kako naj dijaki ohranijo spoštovanje do foruma, ki ne ceni dela in aktivnosti, ampak se pred njim napreduje po zvezah in sorodstvu in kjer se z mračnimi metodami uspešno potlači vsako nečestno delo? Univerzitetni svet je potlačil afero nekega profesorja, ki je bil sodišču obtožen zaradi poizkusa poslati neke maletolele deklice. — Prav tako zahtevajo dijaki in publika, da se pogleda, koliko plač, podpor iz raznih fondov, ministrskih in mnogih drugih ustanov, in koliko beneficijev je prejel in jih še prejema rektor gosp. Čorović.« Nato pa omenjeni tednik opozarja na drugo čudno dejstvo, o katerem je pred nedavnim časom pisal neki dijaški list: »Da se je namreč ta Alma mater izpremenila v eno samo veliko zlahto, kjer so ekoro vsi člani med seboj povezani z rodbinskimi vezmi. Očetje dajejo stolice sinovom, zetom s hčerko, kakor

Herega in smrtno nevarno ranjenega Tomo Grubinića, oba iz Bukovja. Kako se je zgodil zločin, kdo si je umazal roke s krvjo, ni znano in je celo za oblasti velika zagonetka.

Razen Buta, njegove žene in hčerke ter razen Francetića so mrtvi še tili: Karlo Katanc iz Sv. Nedelje, star 36 let, Ibrahim Mahmudbegović, uradnik iz Modriča, star 36 let, Aleksa Blagojević iz Tuzle, trgovski pomočnik v Zagrebu, star 33 let, Ivan Cipera iz Suhga polja, star 34 let, Predrag Golenović, bivši stražar iz Prilovice, star 28 let in Eduard Polmoš. Težko ranjen je Velimir Gorić, ki je skušal pobegniti.

Vsi mrtlici ležijo še vedno na dvorišču, medtem ko Gorića, ki je hudo ranjen, čuvajo orožniki v hlevu.

Tudi zadnji hrvaški ban Mihalović je dobil hude poškodbe in je moral iskati nujne zdravniške pomoči.

Nato je glavni ravnatelj g. Milan Glaser referiral o uredbi ministarstva za socialno politiko, po kateri se ukinejo v bolnišnicah prvi in drugi razred.

Ta uredba določa, da bo moral Osrednji urad za svoje bolne članke prispevati od 30 Din. za druge, ki pa niso člani Osrednjega urada ali krajevnih organov, da bo plačalo v bolnišnici največ 20 Din. oz. če ne plačajo več kot 240 Din neposrednega davka, niti 10 Din dnevno. Po trditvi glavnega ravnatelja Glaserja je od 570.000 zavarovancev 500.000 takih, ki ne plačajo tolikšnega letnega davka. Upravni odbor je pooblastil predsedstvo, da vloži predlog na socialno ministarstvo, da se to vprašanje, ki gre na škodo Osrednjega urada in njegovega članstva, s dodatno uredbo popravi, ker gre manjše plačevanje nekaterih članov na škodo onih zavarovancev, ki morajo plačevati od 30 Din in potemtakem v veliki meri prispevajo k stroškom za zavarovance, ki plačujejo manj.

V vprašanju, ki zanima ljubljanski okrožni urad, je bilo sklenjeno, da se postopa po predlogih ljubljanskih delegatov. Seja je bila popoldne ob 1 zaključena, prihodnja pa je napovedana za jutri dopoldne, dočim bo plenarna seja v ponedeljek.

dofo, bližnjim sordnikom. Bratje se vzajemno postavljajo za profesorje. Simon Lozanić je pripeljal na svojo katedro svojega sina Milivoja, prav tako, kakor si je rektor Vladimir Petković postavil za naslednika svojega sina Kostja. Splošno pa je znano, da se oba imenovana sinova ne odlikujeta z znanstvenimi sposobnostmi. Bogdan Popović je z močjo svoje oblasti, ki jo je znal zlorabiti kakor malokdo, postavil za profesorja nacionalne književnosti svojega brata Pavla, ki je študiral francoski jezik in literaturo. Živjita Djordjević je pripeljal na katedro svojega brata Petra. Profesorja filozofske fakultete Borivoj in Milojce Milojević sta si brata; imata pa še zeta Bogića Kneževića, profesorja tehnične fakultete. Stanoje Stanojević je dobil katedro kot nagrado s sestro Aleksandra Belića. Gosp. Stanoje Stanojević se je poročil prav po načelu nepotizma, kateremu se ima za hvaljiti za svojo karijero: svojega sina Lazarja Stanojevića je postavil za docenta medicinske fakultete. Nikolaj Vulić je dal s svojo hčerjo svojem zetu Branku Stanojeviću katedro na medicinski fakulteti. Borislav Stefanović je postal profesor filozofske fakultete, ko je vzel za ženo sestrično rektorja Cede Mitrovića, ki se je celo življenje obnašal kakor doktor, čeprav nikdar ni naredil doktorata. Ljubiša Glisić in dr. Nedeljković sta si v evastvu. Veselin Čajkanović je dal doktorat svojemu naučaku Ristišlavu Maritu, čez nekaj dni mu bo dal še docenturo. Prof. Milan Žujović je nečak Jovana Žujovića. Bogdan Gavrilović je dal svojemu zetu dr. Pulji s hčerko tudi katedro. Ako bi hoteli podati popoln spisek sorodništva na belgrajski univerzi, bi nikdar ne prišli do konca. Za sedaj gočemo samo pokazati, da gosp. Čorović danes gotovo ne bi bil rektor, ako ne bi vzel za ženo sestro rajnega Škerića in si s to ženitvijo pridobil vse Škerićeve zveze. Mimogrede naj še omenimo, da so se vsi profesorji povezali še z vezmi kumstva, ki se, kakor je znano, med našim narodom še ceni. Poleg tega pa delujejo še masonske zveze. Ali bi sicer nedanji katoliški duhovnik in glasbenik Viktor Novak, ki je po odpuhu od katoličnega prestola k framasonom, mogel postati redni profesor naše univerze, ko je bil odslovljen z zagrebaške univerze, na katero je nezakonito prišel?

Kam? V Tripolis?

Rim, 17. aprila. b. V zadnjem času se opaža, da Italija pošilja iz svojih luk močne topniške oddelke in neprestano se tvorijo ladje z baterijami srednjega in težkega kalibra. Vse te ladje plujejo v neznano smer. Tudi včeraj sta zapustili napoljsko luko dve ladji z nekaj sto topničarji in najmodernejšimi baterijami srednjih in težkih topov. Nekateri ladje plujejo natovorjene s številnimi baterijami trdnjaviških topov, vendar pa nihče ne ve, kam je namenjeno vse to orožje. Od vseh pošilk je šla v zadnjem času samo ena baterija težkih topov v Vzhodno Afriko. Zatorej so diplomatski krogi prepričani, da se te baterije nujno pošiljajo v Tripolis in na Dodekanez. Splošno se misli, da gre za odgovor Italije na grožnje z vojaškimi sankcijami in blokado.

Turki zasedli Dardanele

Ankara, 17. aprila. TG. Včeraj popoldne je bila vladna seja, na kateri so ministri soglasno sklenili, da turške čete takoj zasedejo demilitarizirano obrežje Dardanel in Bospora. Močni oddelki armade so vkorakali snoči pozno zvečer v omenjene razorožene cone in zasedli tamotnje otoke. Baje se je to zgodilo potem, ko je prišla v Ankaro angleška nota, da se Anglija ne bo zoperstavljala turškim zahtevam po oborožitvi Dardanel.

Boji na mongolski meji

Singkin, 17. aprila. b. Na mandžursko-sovjetski meji je zopet prišlo do težkega spopada. Petdeset sovjetsko-mongolskih vojakov je nenadoma napadlo 20 dobro oboroženih japonskih vojakov, ki jim je poveljeval neki poročnik. Sovjetski vojakovi so nenadoma navali ob obali reke Uauri na Japonsce in pričeli streljati nanje. Japonci so takoj postavili v bran in zaprosili nujno za pomoč. Ko so sovjeti uvideli resnost položaja, so strelili isto in v kratkem je prispela pomoč z obeh strani. Razvnela se je bitka, ki še vedno traja. V japonskih krogih izražajo upanje, da tudi ta mučen obmejni dogodek ne bo imel dalekosežnih posledic, vendar pa bo japonska vlada storila vse v obrambo svojih interesov in za svojo varnost.

Neredi v Siriji

Pariz, 17. aprila. c. Položaj v Siriji se je poslabšal. Francoska vlada je sklenila poslati ojačenja v Beyrouth in bo te dni odšel tja polk senegalskih pešcev.

Baron Giessl umri

Salzburg, 17. aprila. c. Danes je tukaj umrl v 76 letu starosti baron Giessl, ki je dne 24. julija 1914 kot avstrijski poslanik v Beogradu izročil srbski vladi ultimatum, kateremu je nato sledila svetovna vojna.

Nemško vojaško letalo se je zrašilo na francoska tla

Pariz, 17. aprila. AA. Havas poroča iz Berna: Nemško letalo, ki prihaja iz Augsburga, je ob 1.15 ponoči zadelo v skalo v gorovju Jura. Na letalu je bilo pet uniformiranih nemških vojaških osebnosti. Ekspedicijski, ki je šla na pomoč, je doletela našla dvoje trupel in enega težko ranjenega letalca. Usoda ostalih dveh še ni znana. Verjetno je, da je to nemško letalo zablodilo zaradi slabega vremena. Letalo samo je popolnoma uničeno.

Schuschnigg zopet v Italijo

Rim, 17. aprila. AA. (Havas) Potrjuje se vest, da bo avstrijski kancelar dr. Schuschnigg imel 21. aprila v Milanu predavanje o ideologiji nove Avstrije. Predavanje bo na povabilo milanskega inštituta za proučevanje mednarodne politike.

Železniški popusti za letoviščarje na Pohorju

Beograd, 17. aprila. AA. V potniški tarifi, ki določa popust za obiskovalce Jadranske obale, zdravilišč in letovišč in jezerskih krajev v krajevinah Jugoslaviji, je nastala izprememba glede obiskovalcev Pohorja. Po tej izpremembi se za Pohorje odobri popust, da se pri železniških postajah Maribor gl. kol., Ruše, Sv. Lovrenč na Pohorju, Brezno, Ribnica, Misljinje, Orehova vas, Silvica, Hoče, in Slovenske Konjice lahko izrazi za tele izletne točke: Mariborska koča, Pohorski dom, Koča na Pesku, Klopčik vrh, Ruška koča, Ribnica na Pohorju, Senjorjev dom in Sv. Bollenk. Bivanje v Ribnici na Pohorju bo potrdila občinska oblast, v drugih krajih pa uprave domov. Dalje pri postajah Slovenske Konjice in Zreče za višinske kraje Skomarje, Sv. Kungunda na Pohorju in Resnik bo za občino Zreče potrdila v vsakem od teh krajev določena oseba. Bivanje za občino Oplotnica bo potrdila za to določena oseba v Kebeju.

Osebnosti

Beograd, 17. aprila. m. S kralj. ukazni je postavljen pri ravnateljstvu državnih železnice v Sarajevu v VII. pol. skup. za kontrolorja pri VIII. sekciji za vzdrževanje proge Dubrovnik-Mihel-Franjo, dotedanji kontrolor iste skupine X. sekcije za vzdrževanje proge Derвента.

Dunajska vremenska napoved: Še močni zapadni vetrovi, spremenljivo vreme, ponekod razjasnitev, krajevne padavine, zelo hladno.

V Španiji lov na fašiste Nad 1000 fašistov zaprtih

Madrid, 17. aprila. Havas poroča: Objavljeno je bilo uradno poročilo glavne uprave javne varnosti, ki pravi, da je bilo v teku noči v zvezi z žalostnimi dogodki ob pogrebu poročnika meščanske garde Reyesa aretiranih 120 članov desničarske fašistične organizacije »Spanische Falange«.

Po popoldanskim krvavih dogodkih so snoči krožile v Madridu najbolj nasprotujoče si vesti. Vsek čas so se pojavljale vznemirjalne verzije. Pristaši levičarske ljudske fronte so z odobrenjem oblasti ustanovili v nekaterih delih mesta svojo lastno stražarske in patrolne organizacije.

Ker je notranji minister bolan in ker je menil, da je položaj sicer nekritičen, vendar pa dovolj resen, je šel predsednik vlade Azana v notranje ministrstvo, kjer je skupaj z ministri Kviroga in Francom prebil večji del noči in sprejemal poročila in izdajal navodila za vzdrževanje reda in miru. Socialisti zahtevajo od vlade brezobzirno korake proti desnici. Glavna delavska zveza, v kateri so tudi ekstremni anarhistični sindikalistični elementi, je objavila protestno splošno stavko, ki bi se morala po tej odločitvi začeti o polnoči. Azana je zjutraj ob enih prejel odposlanstvo, ki je bilo sestavljeno iz predstavnikov socialističnih sindikatov in upravnega odbora madridskega socialističnega ljudskega doma in iz socialističnih mladinskih organizacij. En član te delegacije je zapustil vladno palačo ob dveh zjutraj in je izjavil, da je delegacija v imenu delavstva protestirala proti nameram desničarjev. Na vprašanje, če bo objavljena splošna stavka, je dal delegat utilitarni odgovor.

Z zvezraj resnejšimi dogodki se računa, da bo notranji minister podal ostavko. Minister meni, da zaradi slabega zdravja ni kos sedanjemu težkemu položaju. Menijo, da bo za notranjega ministra postavljen dotedanji gradbeni minister Cesarea

Kviroga, ki je svoječasno že bil v Azanovi vladi notranji minister.

Madrid, 17. aprila. b. Politični položaj v Španiji se je po večerajšnjih fašističnih demonstracijah, ki so se spremenile v nemire in poulične boje, zelo poslabšal. Zaradi fašističnih demonstracij in po večerajšnjem pogrebu enega narodnega poslanca, katerega se je udeležila tudi civilna garda, so se snoči sestali predstavniki delavskih organizacij in sklenili proglasitev 24 urne generalne stavke, ki se je polnoči že pričela. Šel civilne garde je takoj po tem sklepu podal demisijsko na svoj položaj in zaenkrat še ni znano, kdo bo zasedel njegovo mesto. Policija je snoči aretirala veliko število fašistov. Trdi se, da je bilo samo snoči vrženih v zapore nad 1000 oseb, ki so bile osumljene, da so uporabljale orožje v borbi s svojimi političnimi nasprotniki.

Madrid, 17. aprila. c. V Madridu je popolnoma izvedena splošna stavka, ki so jo snoči proglasili socialistični sindikati. Vse delo počiva in trgovine so zaprte. Samo lekarne lahko delujejo. Vse dan je potekel brez večjih incidentov, samo v provinci je bilo več spopadov. Splošna stavka bo najbrž trajala do ponedeljka. D-ničarski listi zaradi stavke niso mogli iziti.

Vse desničarske organizacije razpuščene

Ministrski svet je imel popoldne seja, na kateri je sklenil, da bo ugodil stavkajočim socialističnim sindikatom in je bil takoj sprejet dekret, s katerim se razpuščajo vse fašistične in desničarske organizacije, katerih delo se proglašja za nezakonito. Obenem je bil sprejet ukaz o velikih spremembah v vojski.

Domači odmevi

Campbell pri dr. Stojadinoviću

Beograd, 17. aprila. m. Ministrski predsednik dr. Stojadinović je sprejel v svojem kabinetu polnomočenega ministra Velike Britanije Ronalda Campbella.

Ormožani pri dr. Korošcu

Beograd, 17. aprila. m. Notranji minister dr. Anton Korošec je danes dopoldne sprejel deputacijo iz Ormoža, v kateri so poslanec JRJ Rudolf Pevec, Hanželić in Sadravec. Dr. Korošec je deputaciji obljubil, da bo na vseh merodajnih mestih podprl njihovo prizadevanje tako glede Kletarskega društva v Ormožu, kakor tudi glede proglasitve Ormoža za zdraviliški kraj.

Proti oboroženim organizacijam

Na zadnjem shodu JRJ v Dubrovniku je minister g. Gjura Janković imel izrpen govor, v katerem je ovesitil značaj današnje notranje politike. Po shodu pa je sprejel častnike, katerim je dal izrecno izjavo, da se režim Jevtića in Petra Živkovića ne morejo nič več povrniti. Mi hočemo spoštovati tradicije in iskreno delamo za znakovnost, ki ne sme biti samo fraza, ampak dejstvo.

Z ozirom na nekatere incidente, ki so se zgodili v Dubrovniku, in na razpust združenja četnikov pa je dejal: »Kar se tiče četnikov, pravim, da so v teh kulturnih krajih nepotrebni, da tu za nje ni prostora. Teh neodgovornih elementov mi ne bomo trpeli.«

Te izjave so zelo porazno delovale na pristaše Jevtičevega režima in na člane organizacije Pof in razpuščeneja društva četnikov. Nekateri od teh so se hoteli vrniti v JRJ, da bi to okrilje izrazili za svoje temne namene, po tem odločnem nastopu ministra Jankovića pa so izprevideli, da se jim nakana ne bo posrečila.

Spremembe občin

Beograd, 17. aprila. m. Notranji minister dr. Anton Korošec je v smislu določil zakona o občinah podpisal uredbo o spojitvi občin Šmarje pri

Zastopniki naših mest v Grčijo

Beograd, 17. aprila. m. Z nocošnjim brzojavom je odpotovala v Grčijo delegacija jugoslovenskih mest, ki bo vrnila obisk grškim zastopnikom mest, ki so ga napravili lani. Od slovenskih zastopnikov so v delegaciji ljubljanski župan dr. J. Adlesić, prorektor ljubljanske univerze dr. Matije Slavič, od Zbornice TOI pa poslanec dr. J. Kece. Jelšah trg in Šmarje pri Jelšah okol. v eno občino.

Ban dr. Natlačen na službenem potovanju

Navdušen sprejem po Dolenjskem

Mokronog, 16. aprila.

Nashe včerajšnje poročilo je obeležalo samo opis potovanja g. bana dr. Natlačen od Krškega. Zaradi slabih telefonskih zvez nismo mogli včeraj prejeti ob pravem času poročila ter ga zato nadaljujemo danes.

Najlepši del potovanja g. bana je bil nedvomno od Krškega skozi Mirnsko dolino.

V Krškem si je g. ban ogledal bolnišnico, kjer ga je pozdravil primarij dr. Murgelj. Ta bolnišnica je občinska ustanova ter se vzdržuje iz lastnih sredstev, čeprav je najbolj moderno urejena, pa je vendar še aktivna, kar je nedvomno zaslug splošno priljubljenega primarija dr. Murgelja. Iz Krškega je g. ban nadaljeval pot po levem bregu Save, to je po bivši Stajerski. Spremljal pa ga je član banskega sveta župnik Tratnik. V Rajhenburgu je ban doživel nadvse priščen sprejem. Po pozdravu s krajevnimi predstavniki je obiskal še trapištovski samostan, kjer je bil prav tako priščen sprejet.

Enako lepo je bil g. ban sprejet v občini Blatci. Ta občina je ena izmed najbolj revnih v vsem okraju ter trpi zaradi brezposelnosti rudarskih družin veliko večino. G. ban je tej občini zagotovil posebno pomoč.

V Sevnici je bil g. banu pripravljen prav krasen sprejem. V odgovor na krajevne predstavnike je g. ban poudarjal složnost, ki je nujno potrebna med vsemi pozitivnimi elementi, da se zboljšajo naše gospodarske in socialne razmere. Le v slogi je moč.

V Mirnski dolini.

V Sevnici se je g. ban poslovil od brežiškega okraja ter se nato podal po Mirnski dolini proti Mokronogu. Nadvee ljubek sprejem ga je dočkal v Radni, kjer so ga pozdravili salezijanska mladina ter njeni vzgojitelji.

Prav posebno navdušeno pa je g. bana ter njegovo spremstvo, zlasti dr. Kovačiča, tajnika g. bana, ki je tukajšnji rojak, pozdravila mirnska dolina. Mirnska dolina je prvič v svoji sredi pozdravila tako visokega državnega funkcionarja, kakor je g. ban. Nad vse pričakovanje je bilo razpoloženje prebivalstva te doline praznično.

V Trbišču se je zbralo izredno mnogo prebivalstva, šolska mladina pa je g. bana obsula s cvetjem. G. ban je bil prijetno presenečen nad tako ljubkim sprejemom. G. bana so pozdravili tudi šentjanski rudarji v svojih tradicionalnih uniformah ter z zastavo. V imenu občine je g. bana pozdravil predsednik g. Ljotič Borštnar.

V Mokronogu.

V tem starodavnem trgu, se je prebivalstvo odelo v praznično obleko, pa tudi trg sam je imel praznično lice. Hiše so bile vse v zastavah, ulice pa so krasili slavoloki ter mlaji. Le na nekaterih bišah, ki so last izrazitih nasprotnikov sedanjega režima, ni bilo zastav, toda te redke izjeme niso kazile zunanega lica trga. Pri Sv. Florijanu pred Mokronogom so g. bana počakali konjeniki ter kolesarji, v imenu fantov pa je izrekel dobrodošlico g. Jože Zihel. V velikem spremstvu so fantje odvedli g. bana na trg, kjer ga je pred cerkvijo pričakovala velika množica ljudi, predstavniki lokalnih uradov, četa gasilcev. Ljudstvo je vzklikalo: »Živel naš ljudski ban!«. G. bana je prišel pozdraviti tudi mokronoški župnik g. Bukowicz kljub svoji težki bolezni. Tudi v Mokronogu je po pozdravu pozival na složno delo za splošno koristi, Jugoslavije in Slovenije. Nato se je udeležil kratke malice pri g. Heferletu (tastu g. Kovačiča), kjer je imel intimen pogovor s prijatelji gibanja JRZ. V Mokronogu so pozdravili g. bana tudi Trebeljani. V spremstvu kolesarjev in konjenikov se je g. ban napotil nato

proti St. Rupertu.

kjer so ga na meji občine pričakovali šentrupertski konjeniki in kolesarji pod slavoloki. Pri teh slavolokih se je g. ban poslovil od Mokronožanov. V imenu šentrupertčanov je g. bana pozdravil g. Maks Kurent, v imenu šentrupertskih fantov pa g. Prijatelj. V St. Rupertu so bili v čast g. banu postavljeni slavoloki, visoki tudi po 30 m. G. bana je pričakovalo na tisoče ljudstva, tako iz St. Ruperta, kakor s hribov in iz daljne okolice. Pri sprejemu je sodelovala godba in pa narodne noše. Za organizacijo tega lepega sprejema gre vsa čast župniku g. Petru Flajniku. Pri sprejemu je g. ban zaslišal vse želje prebivalstva. Poudariti je treba, da v vsem krškem okraju ni bilo nobenega osebnega moledovanja, ker je Dolenjec preprosten, da bi znašel svoje osebne stiske pred visoke državne funkcionarje, pač pa je ban sprejemal le velike deputacije, ki so pri njem posredovale le v obliki zadev. Po oficijelnem sprejemu je g. bana s spremstvom povabil v svojo gostoljubno hišo g. župnik Peter Flajnik. Skupne malice se je udeležil tudi stiški opat dr. Kastelic, ki je nalašč ob tej priliki prekinil svoje službene opravke.

Nadvee veličastni sprejemi v mirnski dolini so pokazali, kako ljudstvo čuti z g. banom, ki prihaja iz njihovih vrst.

Iz St. Ruperta je g. ban nadaljeval pot proti Ljubljani.

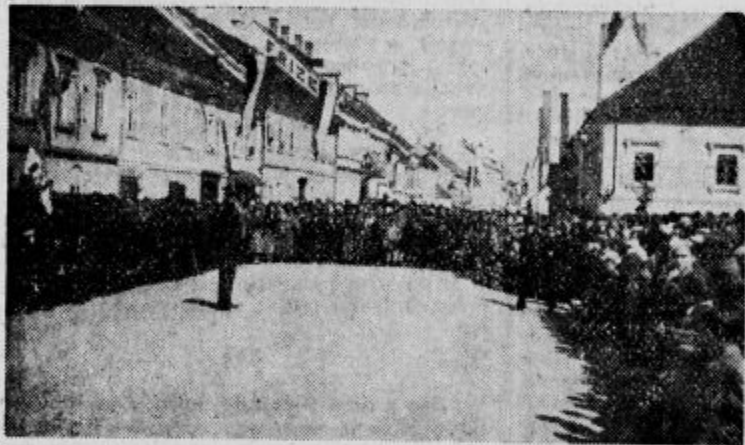

Slovenska rojakinja gđe. Anita Mezertova, ki z velikim uspehom nastopa v belgrajski operi, bo v nedeljo, 19. aprila zvečer ob 8. pela »Manon« v ljubljanski operi.

Smrti strel v glavo

Slovenjgradec, 16. aprila

V Dravogradu se je ustrelil v uradni pisarni vodja postaje finančne kontrole Franc Kapun. Iz službene puške si je pogljal kroglo v glavo, da mu je sila izstrelka izbila obe očesi iz glave. Obležal je nezavesten ter so ga nemudoma prepeljali v bolnišnico v Slovenjgradec. V bolnišnici pa niso mogli več pomagati. Po kratkem trpljenju je izdihnil. Kaj je gnalo očeta peteročanske družine v smrt, ni znano.

Zbrana množica pričakuje g. bana pred okrajnim načelstvom v Brezicah.

Učenka meščanske šole v Brezicah pozdravlja g. bana.

Prof. Silvo Breskvar:

Zvezde stalnice

Z izjemo Sonca, Lune in premičnic so zvezde neba na splošno same stalnice. Ze v imenu je poudarjena značilna lastnost teh zvezd. Stalnice namreč ne spreminjajo svojih medsebojnih položajev. Vedno jih najdemo na istem kraju neba. Obriši ozvezdij so bili v etarnejem veku ravno taki, kakršni so sedaj. Zvezde Velikega voza na primer so bile za časa starih Egipčanov in Grkov razvrščene tako, kakor jih vidimo mi. Zato imenujemo stalnice tudi nepremičnice, v nasprotju s premičnicami ali blodečimi zvezdami, ki neprestano spreminjajo svoje lege na nebu.

Kajpada, tudi stalnice se gibljejo. Podobno kakor Sonce in Luna vzhajajo na vzhodu, premerijo večje ali manjše loka na nebu ter na zahodni strani tonejo pod obnebni. Ampak to gibanje izvršujejo kot celota, ne da bi se njihove medsebojne razdalje kaj spremenile. Vse stalnice, brez izjeme, napravijo v istem času, v približno 24. urah enkratno pot okoli Zemlje. To gibanje pa ni resnično, temveč je samo zrcalna slika zemeljskega vrtenja. Nekaj podobnega opazimo, ko se vozimo z vlakom. Mimo nas beže hite, drevesa in vsa okolica, nam pa se zdi, da mirujemo.

Dnevno gibanje stanic si najlažje predočimo tako, kakor so ga tolmachi zvezdoslovci starega veka. Mislili so si, da je nebo velikanjska krogla, ki je napravljena iz trdne snovi. V njenem središču stoji mirujoča Zemlja, na krogli pa so pritrjene zvezde stalnice. Vsakih 24. ur se nebesna krogla z vsemi zvezdami zavrti enkrat okoli Zemlje. Se danes, ko že zdavnaj vemo, da nebesne krogle ni, in da zvezde niso nikamor privezane ali pritrjene, marveč, da prosto plavajo v svetovnem prostoru, se kaj radi poslužujemo tega starega nazora, da nepoučbeno nazorno tolmachi dnevno gibanje zvezd.

Tudi stalnice niso danes več blesteči dragulji, ki jih je roka Stvarnika posula po svodu neba. Sedaj vidimo v njih velikanjske žareče oble, podobne našemu Soncu. Stalnice so tedaj sonca, iz kate-

rih se izlivajo veletoki toplote in svetlobe. Primerjamo jih lahko s silnimi plavži, kjer je snov v neprestanem vrenju in kipenju. Te zvezde so peči in svetilke vesolja. Iz njih izvira vsa toplota in svetloba. Če je življenje tudi na drugih zvezdah, potem je jasno, da mora uspevati le v bližini stalnic. Kajti samo tam je v zadostni meri luč in gorke, dveh najvažnejših pogojev za obstoj živih bitij. Povsod drugod sta mrz in tema, ki življenju nista naklonjena.

Dejali smo, da plavajo stalnice, ta daljna sonca, povsem prosto v prostoru. Niso pa popolnoma pri miru, kadar nas skuša prevariti videz, marveč hite, dostikrat z velikimi brzina, ki znašajo tudi po več stotin kilometrov v sekundi, v raznih smerih skozi svetovni prostor. Od kod neskladnost med resnico in videzom? Zakaj ne zapazimo tedaj nobenih izprememb na nebu, zakaj se ne spremeni medsebojna lega stalnic? Če hočemo biti prav natančni, moramo reči, da se v resnici spreminja, vendar tako počasi, da bi bilo treba dolgih tisočletij, preden bi opazili premike zvezd. Vzrok tej počasni prelevitvi obraza zvezdnatega neba moramo iskati v nepojmljivo velikih razdaljah, ki nas ločijo od stalnic.

Med nami in med tujimi sonci zijajo neznansko široki prepadi. Vse zemeljske mere so nasproti njim prazen nič. Ko bi hoteli izraziti te silne daljave v kilometrih, bi morali rabiti tako velika števila, za katera niti imena ne vemo. Zato so se zvezdoslovci ozrli po morski enoti, ki je kos takim razdaljam. Zemlja je veliko premajhna, da bi jo našli na njej. Svetovni prostor se da krotiti le z lastnim orožjem. V svetovnem prostoru samem moramo iskati in najti zaželjeno mero. No, zaveda ni tako težavna, kot bi morda mislili. Vzeti je treba le dovolj veliko dolžino ter jo proglasiti za nekaj »svetovnega metra«. Seveda ne sme biti kar iz zraka vzeta, temveč mora imeti kak smisel. Kakor znano, se poslužujejo zvezdoslovci mimo drugih svetovnih metrov tudi tiste dolžine, ki je premeri svetlobe v enem letu. Svetloba rabi pač nekaj časa, da pride od enega kraja do drugega. In sicer napravi v eni sekundi 300.000 km dolgo pot. Ta hitrost je naj-

Slomškovi prazniki v Mariboru

Katoliškim organizacijam.

Veliko je vaše delo, saj ga vršite v Slomškove duhu. Njegova načela so vaše zvezde vodnice. Zato vemo, da ste sprejeli vabilo Slomškove družine, da pridete na Slomškove praznike v Maribor, z veseljem in s sklepom, da boste vse otore, da bodo ti prazniki pokazali zopet enoten nastop vseh katoliških organizacij v Sloveniji. Prosvetna zveza v Ljubljani je prevzela skrb za organiziranje udeležbe s svojega področja, kar se tiče narodnih noš. Prosvetna zveza v Mariboru sodeluje z vsemi svojimi društvi vred. Zveza slovenskih fantov je sklenila, da priredi dne 28. in 29. junija v Maribor zbor kolesarjev. Ljudski oder v Ljubljani sodeluje pri organiziranju spreveda o mladinskem dnevu, mariborski pripravljajo igr »Sv. Ciril in Metod«. Pevske zbori bodo sodelovali pri ljudskem petju, »Maribor« pa bo priredil poseben koncert »Vnebovzetje«. Rediteljski zbor naših športnih organizacij se pripravljajo, da bodo vršili službo in skrbeli za red.

Prosimo pa še sledeče: Članstvo naših katoliških organizacij, verekih, prosvetnih in stanovskih, naj amatra za svojo člansko dolžnost, da se udeležijo Slomškove praznikov.

Vse društvene zastave vseh omenjenih organizacij se naj zberejo pri tej slovesnosti.

Društvene godbe naj pridejo ter naj svoje sodelovanje čimprej prijavijo. Dobavimo jim tudi note, ki bodo potrebne.

Društva naj prevzamejo vodstvo udeležnikov iz posameznih krajev, ker je na tak način mogoče več ljudi privedi k praznikom.

Vse, kar bodo društva storila da bo prireditve lepo uspela, bo služilo podvigu krščanske zavesti in narodne prosvete. — Slomškova družina v Mariboru.

Slovenci v Zagrebu

Zagreb, 16. aprila.

Na belo nedeljo imamo zagrebški Slovenci svoje »žegnanje«, kajti ravno na belo nedeljo leta 1931 se je začela služba božja pri Sv. Roku za tukajšnje Slovence. Letos poteče torej že pet let, kar je g. svetnik Janez Kalan prvič zbral na prijaznem gričku sredi Zagreba pešico vernih Slovencev in s tem položil temelj prevažnemu verskemu delu, ki je bilo tako krvavo potrebno. Zelo zanimiva in dostikrat tudi burna je bila že dosedanja doba kratkih pet let, v katerih se je menjalo pri Sv. Roku več kot pet duhovnikov. V začetku je bila služba božja le kdaj pa kdaj in prav počasi se je začela vsako nedeljo s prihodom rajnega patra Gabrijela Cevca, ki je prinesel red k Sv. Roku, pomagal ustanoviti Slomškovo prosvetno društvo in se z vsemi močmi trudil za versko poglabitev zagrebških Slovencev. Za g. Cevcem je l. 1933 prevzel Sv. Roka g. Hladnik Janez (ki je letos odšel v Buenos Aires med argentinske Slovence) in nadaljeval začeto delo z enako gorečnostjo. Po njegovem odhodu iz Zagreba (novembra 1934) smo dobili k Sv. Roku g. Gregorčiča Jožeta, ki še danes opravlja dušno pastirstvo med nami.

Za petletnico je vodstvo Cerkvenega odbora in Slomškovega pr. društva povabilo v Zagreb preč. g. Kalana Janeza kot začetnika dušnega pastirstva med zagrebškimi Slovenci. G. svetnik je povabil z veseljem sprejel in obljubil, da bo opravil na belo nedeljo (19. aprila) dopoldne sv. mašo s pridigo in popoldne ob petih bo zopet imel pri večernih nagovor. V nedeljo zvečer pa bo ob 8 v Jeronimski dvorani (Trg kralja Tomislava 20) zunanja proslava, pri kateri se bo uprizorila sodobna igra »Podrti križ«, ki je po svoji vsebini zelo resen opomin, kako veliko mesto pogubne deluje na človeka. Tudi tukaj bo g. Kalan povedal nekaj spominov izpred 5 let, med odmori pa bo nastopil naš priznani »Oktet« in otroci z

ljubkimi deklamacijami. Zato vabimo vse zagrebške Slovence, da se udeležijo dopoldanske in popoldanske službe božje v čim večjem številu. S tem boste pokazali, da znate ceniti skrb in delo svojih duhovnikov za vaš večni in častni blagor. Naj bo na belo nedeljo cerkev Sv. Roka prav tako polna, kot je bila na velikonočne praznike, ki smo jih — hvala Bogu — tako lepo preživeli. Pa tudi zvečer pridite in napolnite Jeronimsko dvorano, da moralno in materialno podprete Slomškovo pr. društvo, ki je bilo ustanovljeno v oporo Sv. Roku in delu med zagrebškimi Slovenci v duhu velikega škofa A. M. Slomška.

Zadnji dve nedelji pred veliko nočjo smo kljub pomladanskemu razpoloženju imeli v Slomškovem pr. društvu dve uspešni predavanji. Na tiho nedeljo (29. marca) nas je akademik g. F. S. ob lepih skioptičnih slikah popeljal v poljske in češke planine, da smo uživali vse čare veličastne božje narave.

Rudolf Andrejka, novi šef statističnega urada

Za šefa državnega statističnega urada, ki je podrejen notranjemu ministarstvu, je imenovan dr. Rudolf Andrejka, upokojeni inšpektor ban. uprave v Ljubljani. Rudolf Andrejka je sin popularnega pisatelja Jerneja Andrejke. Rudolf Andrejka se je tudi sam marljivo udeleževal v pisateljevanju. Rodil se je 22. julija 1880 v Ljubljani. Pravo je študiral na Dunaju, kjer je bil promoviran l. 1903. Nato je stopil v državno službo, kjer je zaradi svojih zmoglosti naglo napredoval. Rudolf Andrejka je prevajal Gregorčiča in Župančiča v nemščino, izdal je zbirko prevodov pod naslovom »Slovensche Kriegs und Soldatenlieder«. Sodeloval je v »Domu in svetu«, kjer je zlasti ocenjeval naše prevajalno slovstvo, v »Slovenskem Pravniku« je objavil več tehtnih obravnav z upravnopravnega področja, v »Naših zapisnikih« je napisal obravnavo »Anarhizem«. Med svetovno vojno pa je pisal politične članke v »Slovenca« in v dunajsko »Reichspost«. Sodeloval je z narodnimi priporočkami v »Vrtcu«, živahno se je udeleževal pri SPD. Ena njegovih glavnih zaslug je pri organiziranju našega tujkega prometa ter je preosnoval l. 1922 »Zvezo za tujski promet«. Velja za enega glavnih propagatorjev Planice. Kot zelo zmožen javni uradnik in pisatelj uživa v naši javnosti splošen ugled.

»Slovenec«, ki ga šteje že nad 20 let med svoje najbolj odlične sotrudnike, g. dr. Rudolfu Andrejki čestita k njegovemu imenovanju na tako visoko mesto.

Prislanove mame zadnja pot

Rečica ob Savinji, 16. aprila.

Za veliko noč, ko smo doživljali v svojih dušah novo prerojenje, ko je smehljajoča se pomlad prebudila k življenju vso najo medgorsko ravan, sino iznenada izgubili dobro in plemenito ženo — Prislanovo mater. Kdo je ni poznal? Vsa skrušena, razrvanega obraza, razpokanih dlani, radosti in žalosti polnega srca, je odšla...

Bila je ena izmed onih slovenskih mater, ki poznajo le delo in žrtve. Odlična in verna katoličanka je vzgojila otroke, ki so v ponos cerkvi in stebri občestvenega življenja. Sin France je župnik, sin Maks pa predsednik trške občine. Postavila ga je v življenje močnega in trdnega, čutečega in vernega vzgojitelja svojih otrok. Tudi hčerka je plemenita in dobra mati. V neprestanih bojih je nezlomljiva in z božajočo roko vzgaja otroka v dobra in verna državljana.

Prislanova mati je doživela vso bridkost in radost življenja. Vzgoja otrok ji je bila največja in največji cilj. Za vse svoje delo je našla največ moči in opore v cerkvi pri mizi Gospodovi. Na zadnji poti so jo spremljali številni znanci in prijatelji ter skorajda vsi dušni pastirji naše dekanije. Ob odprtem grobu je spregovoril g. duh. svetnik Požar in povsem pravilno naglašal, da smo a Prislanovo materjo izgubili eno najboljših in najvzornjših krščanskih mater. Naj v miru počiva!

pa je število zvezd, ki jih opazi golo oko, neverjetno majhno. Na celnem nebu, nad in pod obnebni-kom, so našli komaj 5000 z golim očesom vidnih stalnic! Istočasno pa jih moremo videti samo polovico, torej samo 2500. Seveda, to število ni za vsakega enako. Ta jih vidi več, drugi manj, kakršna je pač ostrina opazovalčevega očesa. Pa tudi najostreje oko bi na celnem nebu ne našlo preko 7000 zvezd.

Zadeva se popolnoma spremeni, ko vzamemo daljnogled v roke. Z rastočo jakostjo daljnogleda se namreč število vidnih zvezd neznanoma hitro večja. Daljnogled z objektivom 2,5 centimetrom pokaže že okoli 100.000 stalnic. Z največjim teleskopom sveta, ki ima v premeru 2,5 metrov, pa bi jih videli na celnem nebu po precej zanesljivi cenitvi dobro milijardo.

Koliko zvezd je v resnici v brezbrežnosti prostora, ne bomo nikoli točno dognali. Nebo sedanjih orjaških daljnogledov premore toliko tujih sonc, da je nasproti njihovemu številu vsa sloveška spretnost brez moči.

Izza obnebniaka južnega neba izteguje Vodna kača svoj dolgi trup. Na njeni zahodni strani tonejo počasi pod obnebni zimska ozvezdja. Najnižje sta Orion in Veliki pes, nekoliko višje Bik, najvišje pa plavata Dvojčka in Mali pes. Visoko nad jugom so razvrščene zvezde Leva in pod njim, proti izhodu zvezde Device.

Nad glavo zapazimo Veliki voz. S svojim oje-som kaže proti Arkturu v Volarju nad vzhodnim delom obnebniaka. Če podaljšamo smer ojesa v zmerem loku naprej preko Arktura, srečamo Klas v Devici. Vzhodni predel severnega dela neba zavzema Herkul, Lira in Labod. Zahodno plat pa krasijo poleg Rimske ceste še Kasiopeja, Andromeda, Perzej in Voznik s Kozo.

V aprilu so od premične Venera, Mars in Saturn nevidni. Merkur se šele proti koncu meseca pokaže na večernem nebu. Vse dni aprila vidimo samo Jupitra. Sedaj je v ozvezdju Kačenoceca ali Otijskega. Opazujemo ga lahko samo v drugi polovici noči. Z Luno se srečata 12. aprila.

Drobne novice

Koledar

Sobota, 18. aprila. Antia, mučenica; Apolonij, mučenec.

Novi grobovi

† V Ljubljani je včeraj zjutraj na svojem stanovanju po kratki bolezní umrl g. Jože Grilc, trg. sodrnik tvrdke J. C. Mayer. Pokojnik je bil star komaj 35 let. Udeleževal se je mnogo v športu, bil je izvrsten pevec, član pevskega društva »Li. Zvon« in njegovega kvarteta. V službi je bil znan zaradi pretežljivosti napram strankam, med prijatelji je bil vesel, zabaven družabnik. Zapušta soprogo Anico, očeta, brata, sestro in sorodstvo. Pogreb bo v nedeljo popoldne ob 4 iz mrtvašnice na Vidovdanski cesti št. 9. Naj mu sveti večna luč! Žalujemo naše iskreno sožalje!

Usebne vesti

— Pri ministrstvu za gradnje je naredil izpit za pooblaščenega elektroinženjerja inž. Borisa Gorup iz Ptujja. Čestitamo!

— Popravljen krivica. G. ban dr. Natlačen je podpisal odlok, s katerim se popravlja svoja črna krivica, storjena inž. Pavlu Ferlicu, ki je bil odpuščen iz banovinske službe, ter je razveljavil svoja črna odloka o njegovem odpustu. Inž. Ferlic je ponovno imenovan za banovinskega kmetijskega pristava pri okrajnem glavarstvu Maribor levi breg.

— Poseben jubilej. Višji pis. oficijal okrožnega sodišča v Ljubljani g. Emil Grilc je včeraj skromno praznoval poseben jubilej. Minilo je 35 let, odkar je stopil v sodnijsko službo. Nekaj časa je služboval v Cerknici, nato pa v Ljubljani pri okrožnem sodišču. Na kazenskem oddelku tega sodišča je g. Emil znana osebnost, priljubljen pri strankah in odvetnikih. Mnogo ima opravka z različnimi depoziti. V blagajni hrani dragocenosti in denar, ki so bile kot corpora delicti zaplenjene raznim zločincem. Je prav segav in vrljen mož. V malem mezinu ima zaradi izbornega spomina vse letnice in številke kazenskih spisov. Njemu je z lahkoto privleči z zaprašenega arhiva stare akte, ki hranijo dostikrat prav lepe zanimivosti. Rojen je bil g. Emil Grilc 3. novembra 1876 v Ljubljani v nekdanji Špitalski ulici, ki je sedaj prekrščena v Stritarjevo.

— Iz vojaške službe. Odrejeni so za vodnika gasilskega voda poveljstva baze rečne flotile strojni podporočnik Lovro Štambuk; na službo v pomorsko zrakoplovno šolo — za učitelja nižji vojni tehni. uradnik I. razr. Ivan Šušteršič; za šefa municijskega laboratorija v Novem Sadu nižji vojni tehni. uradnik I. razr. tehnične stroke mornarice Josip Berne; na službo v delavnico mornarskega poveljstva civilni uradnik VIII. pol skupine Karlo Neuwirt in na službo v štab železniškega polka inženjerski poročnik Miroslav Toni.

PROŠEK 10 let star, najboljša kvalitete dobite pri stari vinarski trdki

Pero Količ, Dubrovnik
Ustanovljeno leta 1877

kakor tudi vse vrste namiznih in desertnih vin

Skladišča: BEOGRAD, ZAGREB, PRAHA

Cene solidne. — Vzorci na zahtevo brezplačno.

— Čebelni roj je dobil 16. aprila znani posestnik-čebelar biv. župan Jože Ribič iz Lazov pod Sv. Miklavžem, k. o. Vel. vas. To znači, da je kraj jako ugoden in pasma čebel dobra, kajti plemenjak v »A-2« panju ni bil vso zimo nič zadelan in ves čas nič pital.

— Društvo sodnikov kraljevine Jugoslavije — sekcija Ljubljana ima letos svoj redni občni zbor v nedeljo, dne 3. maja t. l. ob 10 dopoldne v palači okrožnega sodišča v Novem mestu z običajnim dnevnim redom. K obilni udeležbi vabi odbor.

— Telefonski promet. Z odlokom ministra za pošto, telegraf in telefon je odprt telefonski promet med našo državo in republiko Dominikan in Honduras. Telefonska pristojbina za trinitutni pogovor z mesti v republiko Dominikan je 2936.50 Din; z mesti v republiko Honduras pa 3154 Din. — Nadalje je odprt tel. promet na progh Begunje pri Lescah—Salzburg, Jesenje—Gmunden in Mokronog—Gradec in Dunaj (3.45, ozir. 4.20 in 2.70 zl. fr.); Mežica—Eisenkappel (1.50 zl. fr.); Maribor—Obertauern bei Radstadt (3.45 zl. fr.); Maribor—Gradec (3.45 zl. fr.); Kranj—Badgastein (2.70 zl. fr.) in Kamnik—Gorica, Postojna in Trst (1.80 zl. fr.). Zneski v oklepajih so pristojbine za trinitutni pogovor.

Pri motnjah v prebavi, pri napetosti, vzdigovanju, zgagi, povzročeni po težki zapeki, je zelo primerno vzeti na večer pol kozarca naravne

Franz-Josefove

grenke vode, zjutraj na tešče pa isto množino. Prava Franz-Josefova voda se izkazuje vedno kot popolno zanesljivo sredstvo za čiščenje črev.

Ogl. reg. S. br. 30474/85

— Izjava. Zagrebške »Novosti« so priobčile dne 22. marca izjavo Saveza organizacija namestnikov gradskih i seoskih općina kraljevine Jugoslavije, kičitoče se spora med izdajateljem in urednikom »Savremene općine« dr. Miroslavom Stojadinovičem ter podpredsednikom imenovanega saveza Slobodanom Vidakovičem. V tej izjavi, podpisani po predsedniku in tajniku, se poudarja, da je na seji imenovanega saveza upravni odbor obsodil postopanje dr. Miroslava Stojadinoviča zaradi kritike Vidakovičeve knjige »Stanbena beda kao uzrok stanbene degeneracije« ter »Komunalne finansije« ter da se je izjavil, da ne smatra »Savremene općine« več za oficiojno glasilo imenovanega saveza. Podpisani sem kot predsednik imenovanega saveza in zastopnik organizacij občinskih uslužbenecv v dravski banovini pisal zagrebškemu »Novostim« pismo, v katerem sem jih opozoril, da je na imenovanem seji predsednik saveza dne 8. marca dr. Marošević odstopil kot predsednik in da se mi zato čudno zdi, da je to izjavo podpisal on, ker mi ni znano, da bi bil dr. Marošević to predsedstvo zopet prevzel. Tem bolj se mi zdi to čudno, ker sem jaz pisal po seji dne 13. marca predsedniku dr. Maroševiću v Zagreb pismo in ga obvestil, da sem po seji v Beogradu zvedel za nove resne momente v stvari, na katere sem ga opozoril in prosil, da z objavo izjave počaka ter izrazi mnenje, da bi bilo stvar v interesu društva, Vidakoviča in dr. Stojadinoviča temeljito razčistiti, ne pa takoj zavzeti stališča proti dr. Miroslavu Stojadinoviču. Zato v imenu občinskih uslužbenecv, včlanjenih v Zvezi občinskih uslužbenecv in upokojencev dravске banovine, ne morem soglašati s postopanjem vodstva našega »Saveza«, kar bomo Savezu tudi pismeno sporočili. — Franc Jančigaj, podpred-

sednik Saveza organizacija službenika gradskih i seoskih općina kraljevine Jugoslavije. — Ljubljana, aprila 1936.

— Ljubljansko okrožje Z. F. O. vabi vse svoje člane, da se udeležijo izleta z F. O. v Dolu, kjer bo ob pol 11 zadnji okrožni sestanek v tej sezoni. Odhod iz Ljubljane ob vsakem vremenu in sicer z vlakom do Laz ob 7.15, peš ob 8 in s koleksi ob 9.30 dopoldne — vse izpred gl. kolodvora. Pešci in koleksarji — opravite sv. mašo pred odhodom! Bog živi!

— Posestnike novih hiš opozarjamo, da bo 1. redni občni zbor »Društva posestnikov novih hiš« v nedeljo, dne 19. aprila ob 10 dopoldne v beli dvorani hotela »Union« v Ljubljani. K polnoštevilni udeležbi vabi odbor.

— Borba za življenje na Savi. Mučen in razburljiv prizor je bil včeraj zjutraj na Savi tik Ježice. Na bregu Save se je pojavila mlajša ženska, ki je nekaj časa tavalala, nato pa se okoli 8 zjutraj tik pod črnuškim mostom poglala v valove. Valovi pa so samovoljno kandidatinjo poglali nazaj k bregu. Na bregu se je zbrala večja skupina ljudi, ki pa niso mogli pomagati obupanki. Tedaj je mimo privozil tovorni avto, na katerem je bil tudi krepak mladenič, ki je takoj skočil z avta, skočil v Savo ter naglo plavaje dosegel obupanko ter jo po krčeviti borbi — obupanka se je sploh upirala vsakemu poskusu njene rešitve ter že poprej ni marala sprejeti ponujane ji vrvi — s silo potegnil na breg. Dekle je bilo vse prestrašeno. Orožniki so dekle najprej zaščitili, potem pa jo izročili ljubljanski policiji. Izkazalo se je, da gre za neko 18-letno Antonijo O., služkinjo iz Ljubljane ter doma iz krškega okraja. Dekle se je baje splo s svojim fantom ter jo je tako potrla, da si je hotela vzeti življenje. Na orožniški postaji in na policiji so dekle primerno poučili o nesmiselnosti njenega početja, nato pa jo izpustili.

— Iz kriminalne statistike. Za prvo četrtletje je državno tožilstvo v Ljubljani sestavilo splošen pregled o kriminalnih zadevah. V prvih treh mesecih je bilo podano pri ljubljanskem državnem tožilstvu 828 odelkov zaradi raznih deliktov, v prvi vrsti zaradi deliktov proti tuji lastnini. Vloženih je bilo pri ljubljanskem okrožnem sodišču 169 obtožnic. Pri istem sodišču pa se je v tem času vršilo že 156 glavnih kazenskih razprav, kar znači rekord napram prejšnjim letom.

— Avtobusna izleta: 26. aprila Dobrna—Rogaška Slatina 130 Din. 9. do 11. maja Plitvice—Senj — Crikvenica 240 Din. Prijave izletna pisarna Okorn, Ljubljana hotel »Slon«.

— Vid Vaših oči si obvarujte le z optično čistimi brušenimi stekli, katere si nabavite pri strokovnjaku Fr. P. Zajcu, izprašan optik. Stari trg 9 — Ljubljana

Ljubljana

— Nova maša pri sv. Petru bo, kakor smo že poročali, na belo nedeljo, dne 19. aprila ob 9 dop. Pel jo bo g. Alojzij Pollak, sin g. Karola Pollaka ml. iz Ljubljane.

— Maša za turiste in izletnike bo jutri v kapeli Vzajemne zavarovalnice ob pol sedmih.

— Otvoritev ostrega streljanja Strelske družine. Ker se vojaško strelšče sedaj popravlja, ne bo otvoritve ostrega streljanja 19. aprila, kakor je bilo prvotno javljeno, temveč v nedeljo, dne 3. maja ob 9 dop. na vojaškem strelšču na Dolenski cesti, na kar opozarjamo svoje članstvo in vse prijatelje strelskega gibanja. — Zvezna strelska družina v Ljubljani.

Matineja kina Union
Danes ob 14-15 uri in v nedeljo ob 10-30 uri dop
Duščica Rožamarija
(„Die Heilige und ihr Narr“) Enotne cene 4.50 Din

— Korošci Danes, v soboto, dne 18. aprila, je zadnji družabni večer v tej sezoni, kot običajno pri »Sestici« Pridite vsi Osrednji odbor.

— Kino Kodeljevo igra danes: Gospod brez stanovanja — Leo Slezak, Pavel Hörbiger in Ne boj se ljubezni — Liana Haid — Adolf Wohlbrück.

— Poštna godba priredi drevi ob pol 8 do 9 promenadni koncert na Sv. Jakoba trgu. V slučaju slabega vremena koncert odpade in se bo vršil prihodnjo soboto.

— Upanje za konec stavke pri »Eki«. Včeraj smo poročali o izbruhu stavke v kovinski tovarni »Eka« na Dunajski cesti. Danes se že pojavljajo neke oblike sporazuma in je upanje, da bo lastnik tovarne ugodil upravičenim zahtevam delavstva. Delavstvo seveda vztraja v svoji borbi, pogajanja med podjetjem in kovinarsko zvezo pa še trajajo.

— Uničevanje grajskih nasadov. Ob Karlovski cesti pri tako zvani »Waserkasarni« je bil te dni posekan precejšen del lepega gozdnega nasada (akacije). Ta gozdič je bil pravi okras za to okolico ter je segal do cestnega opornega zidu. Najlepše je bilo spomladi, ko so bile akacije v polnem cvetju. Idiličen pogled pa je bil tudi pozimi ob ivju ali snegu. Teren na tem mestu strmo pada in je akacija bila baš najprimernejše drevo, ki s svojimi široko razpreženimi koreninami združuje in varuje teren pred zemeljskimi usadi. Ta teren je zelo podvržen usedlinam, saj se še spominjamo, ko je pred par leti, ko je sosed posekal drevje, prišlo do katastrofe. Znano je, da spada grajsko ozemlje v zaščitni pas, kjer se ne sme po mili volji posameznika sekati drevje, niti ukrepati kaj drugega. Lansko leto so bili le skromni početti, letos že več in če bo šlo tako naprej, bo kmalu južno pobočje Gradu golo. Kje je tu oblast, ki to dopušča?

— Usoda kmečkega dekleta. Lojzika S., 25 letno kmečko dekle, je zapustila dom in prišla služiti v Ljubljano. Bila je poštna kuharica. Zašla pa je na kriva pota. Skrbeti mora za nezakonsko dete. Pismo o glasu pravi, da hoče igrati mestno gospodinjico. To ne odgovarja povsem dejstvu. Je pa izvršila nekaj dejanj, ki niso v skladu s kazenskimi paragrafi. Redek je namreč slučaj v kriminalistiki, da postane ženska — vlomilka. Kar na svojo pest je v 1 mesecu izvršila 7 vlomov. G. Simonu Kmetecu je med drugim odnesla 6 l dobre portugalske in 9 l malinove. Ko je 16. februarja skušala vlomiti v barako branjeve Marje Brankovičeve, jo je stražnik Pregelj zasačil. Pred malim senatom je Lojzika vse odkrito priznala. Bila je obsojena na 5 mesecev strogega zaporu in 120 Din denarne kazni ali 2 dni zaporu. Lojzika je sodbo sprejela.

Kamnik

Skupno zborovanje sadiarskih in vrtnarskih podružnic kamniškega okraja bo na belo nedeljo, dne 19. aprila ob 10 dopoldne v dekliski šoli v Kamniku. Obravnavala se bodo vsa pereta sadiarska in vrtnarska vprašanja. Vabljeni vsi prijatelji sadiarstva in vrtnarstva.

Maribor

— Pedagoški teden v Mariboru. Pedagoška centrala v Mariboru priredi v dneih od 20. do 25. aprila v dvorani Ljudske univerze V. pedagoški teden. Na sporedu so predavanja: Kako ohranimo otroke zdrave (dr. J. Vrtovec), Pravila zaposlitev dece v predšolski dobi (V. Rode), Kako naj podpirajo starši svoje otroke pri učenju (A. Zerjav), Težkoče domače vzgoje pri dozorevali mladini (S. Sila), Bistvo in zdravljenje govornih motenj pri otrocih (V. Mazi). Začetek predavanj je dnevno ob 20; vstopnine ni.

— VI. redna seja mariborskega mestnega sveta bo v četrtek, dne 23. aprila ob 18 v mestni posvetovalnici.

— Poštarska tombola. Zaradi nepredvidenih ovir so mariborski poštarji preložili svojo tombolo na prihodnjo nedeljo, dne 26. t. m. ter se bo vršila na igrišču Svobode v Magdalenskem predmestju.

— Razpisana mesta za zdravnike. Mestno po-glavarstvo v Mariboru opozarja interese, da so razpisana tri mesta za zdravnike doktorje vsega zdravilstva v aktivni službi pri kr. mornarici Rok vlaganja prošnji traja do 15. maja. Reflektanti dobijo vsa potrebna navodila pri mestnem vojaškem uradu.

— Znameniti pevski zbor Smetana iz Plzna priredi koncert v Mariboru v petek, dne 24. t. m.

— Plača 75 par na uro! V neki mariborski tovarni plačajo delavcem pri akordnem delu 75 par na uro. Tudi ob nedeljah in praznikih pre-majajo v obratu zaposleni delavci običajno mezd. Ko so se nekateri delavci pritožili zaradi nezadovoljstva zaradi izkoriščanja, so dobili namesto pravice — odpustnico!

— Pri zaprtju motnjah v prebavi vze mite zjutraj na prazen želodec kozarec naravne »Franz-Josef grenčice«.

— Ubožne zadeve pred mestnim svetom. — Prvič se bo zaradi tozadevnih novih predpisov pečal mariborski mestni svet na svoji prihodnji seji z ubožnimi zadevami, ki jih je poprej reševal ubožni svet. Na dnevnem redu bo 22 prošnji za ubožne podpore. 18 prošnji za zvišanje podpore. 12 oseb prosi za sprejem v mestno oskrbnišnico, veliko pa je prošnji za vzgojne prispevke, proteze itd.

— Vinotoč Curk, Vinarje, otvorjen!

— 4 nove avtobuse nameravajo nabaviti Mest-na podjetja za promet v mestu. Tudi ti avtobusi bodo s pogonom na Dieslove motorje znamke MAN, kakor sta oba avtobusa, ki sta nedavno pri-spela iz Nemčije. Karoserije na novih avtobusih bodo narejene v naši državi. Novi avtobusi bodo manjši, kakor vozila za podeželski promet, ven-dar pa nekoliko večji od sedanjih, ki vršijo promet v mestu.

— Aljejinova simultanka bo v Mariboru 22. ali 24. t. m. Prijave sprejema Franjo Golec, trgo-vina Meini & Herold v Gosposki ulici.

— Akcija za relesko oddajno postajo v Ma-riboru je v teku in niso več potrebne nobene tozadevne ankete, kakor poroča o tem včerajšnje »Jutro« ter se tudi ne bodo vršile. Prof. inž. Osa-na se je mudil v Mariboru za velikonočne praz-nike ter se je takrat sestel s člani akcijskega od-seka mestnega sveta. »Jutrovo« poročilo o kaki širši konferenci je brez podlage.

— O prepovedi uporabe zvočnih signalov pri motornih vozilih ponudi, ki je uveljavljena v dru-gih večjih mestih, bo sklepal mariborski mestni svet na svoji prihodnji seji.

— Velika pridobitev za Maribor. Starodavni hotel »Zamorc« v Gosposki ulici se je v tem tednu ustvil med najmoderneje opremljene hotelske obrate v Sloveniji. Lastnica hotela gospa Pavla Jančeričeva je z veliko podjetnostjo in velikopo-treznostjo prenovila notranjost hotela po naimo-dernejših načelih. V vseh sobah je topla in mrzla voda, centralna kurjava v vseh prostorih, popol-noma nova sobna oprema, najmoderneje urejene kopalnice in apartmani, poleg tega pa zelo okusno opremljeni in preurejeni hotelski in restavracijski prostori. Vestibil hotela je ohranil prijetno-doma-če starinsko lice. Vsa notranjost prenovljenega hotela ima izraz solidne domačnosti in velike udobnosti, ki potujočemu občinstvu tako prija. Prenovitev in velike udobnosti, ki potujočemu občinstvu tako prija. Prenovitev in modernizacija tega hotelskega obrata je za Maribor in naš tujski promet velika pridobitev, tako da lahko v imenu mariborske javnosti topla čestitamo gospi Jančeričevi k njeni podjetnosti.

— Predavanje za vse lahkostete mariborskih klubov ima športni učitelj g. Klein drevi ob 20 v društvenih prostorih SK Železničarja (pod tribuno na igrišču).

— Smrt kosi. V Delavski ulici 26 je umrla vdova železn. nadspredovnika Marija Purgel, sta-ra 74 let. — V bolnišnici je umrla v starosti 40 let Antonija Lorbeck. Na Teznu je umrla šefka Bizjakova, v bolnišnici pa dan nato njen brat-ranec Herman Divjak. Svetila pokojniku večna luč!

— Ribe na trgu. Prodajali so včeraj sardele po 12, skombre po 26 in kablje po 16 Din za kg. žabje krake pa po 2 Din vence.

Celje

— Umrla je Mijatović Aleksandra, učiteljica v p. Dečkova cesta 3. N. v m. p.

— Masten plen policije. Na vel. nedeljo je celjska policija aretirala 19 letnega delavca Josi-pa 2. iz Celja, ker se je na javnem prostoru ne-moralno vedel. Pri zaslišanju je aretiranec sam priznal celo vrsto vlomov, ki jih je izvršil v le ih 1934 in 1935. Imenovan 2. je identičen z onim moškim, ki ga že od lani zasleduje celjska mestna policija radi posilstva. Poleg imenovanih deliktov ima na vesti še več drugih napadov in vlomov. Zanimivo je, da se je prvotno izdajal za Franceta Piliha iz Košnice. V kratkem se bo moral zagovarjati za svoja dejanja pred sodiščem.

— Uboj v Lembergu. Pred malim senatom okrožnega sodišča v Celju se je včeraj zagovarjal Jakl Matevž, kovaški mojster iz Lemberga št. 5. Obtožen je bil, da je v prekoračenju silobrana pred svojo kovačnico z ostrim železnim pred-metom večkrat sunil Jožeta Blazinskega. Radi dobljenih poškodb je Blazinskež že naslednji dan v celjski bolnišnici ranam podlegel. Jakl je bil obsojen na 2 leti in pol robije, na povračilo stroškov, na 600 Din povprečnine, na odškodnino stroškov javni bolnišnici in na izgubo častnih pravic za dobo treh let.

Novo mesto

Pevski zbor Ljubljanskega Zvona, ki je eden najboljših v naši banovini, praznuje letos 30-letnico svojega obstoja. Društvo je posvetilo vse svoje delo predvsem slovenski narodni pesmi in je za letošnji jubilejni koncert postavilo na koncertni oder elov. narodno pesem. S programom, ki je imel v Ljubljani zelo lep uspeh obišče Ljublj. Zvon v nedeljo, dne 19. aprila Novo mesto, kjer bo imel zvečer ob 8 koncert v Prosvetnem domu. Ker je za koncert veliko zanimanje, priporočamo, da si občinstvo preskrbi vstopnice že v predprodaji.

Togal
TOGAL TABLET
delujejo ugodno proti
reumatizmu protinu
hrupi živčnim
obolenjem boleznim
vsiel prehlada lumbago
išljaju in glavobolu itd.
Reg. 2082 6. II. 1935.

Tečaji fiziološke telovadbe

Kakor je pri nas v obilni meri poskrbljeno za razmah telesne kulture in za udeleževanje poedin-ca pri obstoječih organizacijah, tako se živo občuti pomanjkanje privatnih tečajev individualne telo-vadbe, namenjene vsem onim, ki iz stvarnih raz-logov ne morejo biti deležni telesne vzgoje pri javnih ustanovah.

Telesnovzgojne organizacije vrše svojo važno nalogo po metodah kolektivne zaposlitve brez razlike in ozira na telesni ustroj posameznika ter se zato ne morejo posvetiti fiziološkim potrebam poedinca. V mnogih primerih imajo edinece poleg obšega telesnovzgojnega cilja pri celoti ali po-edincih še vzporedne cilje, nedosegljive onim, ki za to v svojem organizmu nimajo potrebnih pred-pogojev.

Tako ostaja mnogim potrebnim telesna vzgoja komaj ali manj dostopna, ker njih telesni ustroj zahteva za nje individualno ali posebej prilagojeno vezbanje. To so v prvi vrsti oni odrasli, sicer zdravi ljudje, katerim je nekaj individualne, sistema-tične telovadbe prava fizična potreba, da svoje zdravstveno stanje izboljšajo. Dalje oni, katerim je vsled fizioloških posebnosti organizma specijelna ter individualna telovadba zdravstvena nužnost. Bodisi da s sistematičnim telesnim delom zvečajo pogoje za normalno delovanje zunanjih in notranjih organov, bodisi da s telovadbo korigirajo telesno težo, telesno držo, prožnost okostja in miškulaturo, ali da si okrepje dihalne in prebavne organe. Vzoredno s tem bodi tudi vzbujitev duševnih vrlin in obče življenjske jakosti.

Da se omogoči taki tečajji fiziološke telo-vadbe v Ljubljani, se je na pobudo higijskega zavoda odločil strokovnjak pedagog g. Josip Kozak, gimnazijski telovadni učitelj v Ljubljani. S svojo obilno strokovno in pedagoško prakso bo vodil tečaje s sodelovanjem zdravnika po preizkušenih metodah modernih fiziologov in priznanih praktikov.

Tečajji, ki bodo pod nadzorstvom higijskega zavoda in kr. banske uprave, se bodo vršili po dva do trikrat tedensko v malih skupinah v higi-jeničnih in opremljenih prostorih.

Za vsa potrebna posnila in programe naj se zainteresirani obrnejo pismeno ali osebno na naslov: Josip Kozak, Ljubljana, Poljanski nasip 14-II., ali I. realna gimnazija, Večova ulica.

Poboj pred sodiščem

Ljubljana, 17. aprila.
Mali senat je danes obravnaval krvavi dogo-dek, ki se je odigral 2. decembra okoli 21. po-noči pri barakah mestne gramozne jame ob Vodo-vodni cesti v bližini bežigradske osnovne šole Ne-ka družba je prišla do Novakove barake. Tam se je pojavil bosanski delavec Josi Šišić, oblečen le v spodnje hlače in srajco. Pozval je razgrajbe, da naj gredo spat. Nastal je pretep. Bosanec je bil z nožen sunjen v trebuh. Poškodba je bila smrtno-nevarna. Bosanec se je zavlekel v barako in na-prosil gospodarja, da je poklical reševalni avto. Zaradi bolečin hude telesne poškodbe je bil danes tožen zidarski delavec Miha Peternel, ki se je za-govarjal s silobranom, trdič: »Šišić je prišel ven z nožem in palico v rokah. Ruvali smo se. Udari je Kokalja po glavi. Potegnil sem nož in ravnal Bo-sanca.«

Zaslišane so bile mnoge priče. Poškodovanec Šišić je po svoje opisal dogodke. Ne noža, ne pali-ce ni imel v rokah. Zenske so kričale: »Le daj ga!« Svojo izpoved je končal: »Vse je istina, go-spod glavni eude! Priče so potrdile, da je Bosanec imel nož in palico v rokah. Šišić je zahteval za bolečine 10.000 Din odškodnine. — Miha Peternel je bil obsojen na sedem mesecev strogega zaporu. Pristavil je po sodbi: »Malo preveč je. Se prito-žim.«...

Ptuj

Dva požara v pretekli noči. V sredo, 15. t. m. okrog 23 se je nenadoma zasvtilo nebo nad vasjo Pobrežje, kjer je gorela domačija nekega majhne-ga posestnika. Komaj so prihiteli domači gasilci na kraj požara, se je zavitelo nebo nad Sv. Vidom pri Ptujju. V gospodarskem posloju, lasti župnje Sv. Vid, je izbruhnil požar. V hipu so stali trije gospodarski objekti v plamenu. Velika nevarnost je pretila cerkvi, ki stoji v neposredni bližini ob-jektov, ki so bili v plamenu. Vrlim gasilec iz Pobrežja, ki so prihiteli takoj, ko so preprečili nadaljnjo nevarnost požara v Pobrežju, ter gasil-cem iz Jurovcev in domači gasilski četi iz Sv. Vida se je zahvaliti, da je ostala cerkev nedotak-njena. Škoda se ceni na Din 30.000 in je le delo-ma krita z zavarovalnico.

Bogokrunstvo. Isto noč, ko je gorelo v Po-brežju in pri Sv. Vidu, t. j. od 15. na 16. t. m., so neznani storilci demolirali na glavni cesti med Sv. Vidom in Pobrežjem stoječo kapelico Matere božje. Zidovje je razrušeno, podoba Matere božje pa je ležala na cesti.

Za mainiške šmarnice

priporoča Jugoslovanska knjigarna cerkv. zborom:
Adamčič K., Alma Mater, 19 Marjinih pesmi za mešani zbor. Partitura Din 30, glasovi po 5 Din.
Ferjančič Fr., Lavretanske litanije M. B. za meš. zbor, Din 6.
Foerster A., 6 Marjinih pesmi za 3 enake glasove z orglami. Partitura Din 16, glasovi po Din 6.
Lavretanske litanije M. B. za ljudsko petje Din 6.
Grum A., Odpovedanje pri lavretanskih litanijah za meš. zbor, Din 16.
Hochreiter E., Im-maculata, Marjine pesmi za meš. zbor, Partitura Din 20, glasovi po Din 4.
Kogoj M., Marjine pesmi raznih slovenskih skladateljev za meš. zbor. Partitura Din 16, glasovi po Din 6.
Laharnar I., Šmar-nične pesmi za meš. zbor, Din 16.
Luban I., Zbirka cerkvenih pesmi za mešani zbor, Din 16.
Domači glasi. Cerkevne pesmi za meš. zbor, Din 22.
Prem-ri St., 40 Marjinih pesmi za mešani zbor raznih skladateljev, Part. Din 40, glasovi po Din 5.
Zapojmo Marjili, 18 Marjinih pesmi za meš. zbor. Part. Din 36, glasovi po Din 5.
Slava remadežin. Zbirka mešanih, moških in ženskih zborov. Broširana Din 30, vez. Din 40.
Sattner p. Hugolin, 12 napevov pri lavretanskih litanijah za ljudsko petje in orgle, Din 12.
17 odgovorov pri lavretanskih litanijah za meš. zbor, Din 12.
— E. Hochreiter, Pomoč kristjanov, 16 Marjinih pesmi za meš. zbor. Part. Din 32, glasovi po Din 5. (Novol)

Gospodarstvo

Naše zadružništvo leta 1935

Iz glasila Zadružne Zveze v Ljubljani »Narodnega gospodarja« posnemamo le-le podatke:

Lansko leto je bilo na področju trgovskih sodišč v Ljubljani, Novem mestu, Celju in Mariboru ustanovljenih vsega skupaj 48 novih gospodarskih zadrug, za tri več nego v prejšnjem letu 1934.

Največ novih zadrug je bilo vpisanih na področju trgovskega sodišča v Ljubljani, namreč 22, od česar jih odpade 10 samo na mesto Ljubljano, ki je v Mariboru in Celju vred pravi eldorado za ustanavljanje novih, čisto sumljivih zadrug. V okoliščini trgovskega sodišča v Novem mestu je bilo ustanovljenih 5 novih zadrug, v Celju 5, v Mariboru 16.

I. Po svojem namenu se nove zadruge razdeležijo tako: 2 kreditni zadrugi, 7 mlekarskih, 2 kmetijskih strojni, 1 pašniška, 5 vodovodnih, 1 vinarska, 5 gradbenih, 11 nabavnih in konsumnih, 4 obrtne in 10 takih, ki jih ni mogoče uvrstiti v nobeno lastno skupino.

Ustanavljanje kreditnih zadrug v zadnjih letih pojava; kar se jih še osnaja, jih je večina šteti med neresne ali celo sumljive ustanove, kakor so bile n. pr. zadruge za podeljevanje brezobrestnih posojil žalostnega spomina ali za izplačevanje posmrtnin, podpor v slučajih bolezni, dot. itd. Od kreditnih zadrug je bila lani vpisana 1 v okoliščini trgovskega sodišča v Ljubljani (ustanovljena od ruskih emigrantov) in 1 v okoliščini trgovskega sodišča v Celju.

Izmed kmetijskih produktivnih zadrug se je lani osnovalo največ mlekarskih, namreč 7 in sicer 5 v okoliščini trgovskega sodišča v Ljubljani, 1 v Novem mestu, 1 v Mariboru. Živnorojska zadruga ni bila osnovana nobena, ravno tako nobena električna zadruga. Od 2 kmetijskih strojnih zadrug je bila 1 osnovana v okoliščini trg. sodišča v Ljubljani, 1 v Mariboru. Pašniška zadruga je bila osnovana 1 (v okoliščini trg. sod. v Mariboru). Vodovodnih zadrug se je ustanovilo 5 (3 v okoliščini trgovskega sodišča v Ljubljani, 1 v Celju, 1 v Mariboru). Dalje je bila od nevinogradnikov ustanovljena 1 vinogradniško-vinarska zadruga s sedežem v Ljubljani.

Nabavnih, prodajnih in konsumnih zadrug je bilo na novo osnovanih 11 in sicer v okoliščini trgovskega sodišča v Novem mestu 1, v Celju 1 in v Mariboru 8. Stavbnih zadrug se je ustanovilo 5 (4 v okoliščini trgovskega sodišča v Ljubljani, v Mariboru 1). Dalje so se ustanovile 4 obrtne zadruge

(8 v okoliščini trgovskega sodišča v Ljubljani in 1 v Novem mestu) in 10 raznih drugih zadrug (4 v okoliščini trgovskega sodišča v Ljubljani, 1 v Novem mestu, 2 v Celju in 3 v Mariboru).

II. V likvidaciji je lani stopilo 21 zadrug in to v okoliščini trgovskega sodišča v Ljubljani 11, v Celju 7, v Mariboru 3. Likvidirale so: 8 kreditne zadruge, 3 mlekarske, 2 živnorojske, 1 kmetijska strojna, 2 pašniške in gozdni zadrugi, 1 lesna, 1 agrarna zajednica, 4 nabavne in konsumne, 1 stavbna, 1 obrtna in 2 razni.

III. Konkurs ni bil lani odprt nad nobeno zadrugo.

IV. Izbrisanih iz zadružnega registra je bilo lani vsega skupaj 27 zadrug, in sicer pri trgovskem sodišču v Ljubljani 10, v Celju 4, v Mariboru pa 13 zadrug.

Med izbrisanimi zadrugami so 3 kreditne, 1 mlekarska, 2 električni, 3 gozdne in pašniške, 1 vodovodna, 4 agrarne zajednice, 1 tiskovna, 3 nabavne in konsumne, 2 stavbni, 2 obrtni in 4 razne druge. Kot vzrok prekinitve se v mnogih objavah v »Službenem listu« nahaja, da zadruga sploh ni pričela poslovali, kar je ponoven dokaz, da se zadruge dostikrat snujejo brez potrebnega predudarka.

V času po svetovni vojni kaže gibanje zadružništva v dravski banovini sledečo sliko:

Leto	Vpisi	Likvid.	Konkursi	Izbris
1919	50	20	—	9
1920	110	26	—	17
1921	74	35	—	21
1922	52	21	—	25
1923	43	23	—	31
1924	58	31	—	20
1925	51	27	2	16
1926	81	30	3	32
1927	46	28	3	27
1928	66	30	2	27
1929	80	19	2	46
1930	81	27	1	32
1931	288	27	1	10
1932	71	25	4	28
1933	58	25	3	18
1934	45	26	2	22
1935	48	21	—	27

1297 498 23 396

Agrarna banka v Sloveniji

Iz poslovnega poročila Privilegirane agrarne banke, v kateri je tudi mnogo slovenskega kapitala, če niti ne pomislimo na oni delež, ki ga je plačala država pa je tudi pri njem v odlični meri, daleč nad številom svojega prebivalstva sodelovala tudi Slovenija, saj je znano, da znaša naš odstotek pri plačilu drž. neposrednih davkov nad 12%, posnemamo, da je banka v vseh 6 letih svojega poslovanja, to je 1930, 1931, 1932, 1933, 1934 in 1935 izplačala v Sloveniji prvo leto dve hipotekarni posojili od 10.160, v skupnem znesku 57.000 Din od 327.015.300 Din, v drugem letu sta bili v naši banovini izplačani dve posojili v znesku 30.000 Din, v vsej državi pa je bilo izplačanih 8513 posojil za 184.776.500 Din. V naslednjih letih pa Slovenija sploh ni dobila niti enega posojila pri Privilegirani agrarni banki, čeprav sedi v upravnem odboru banke že od marca leta 1932 dalje gosp. Ivan Ažman (prvi dve leti je bil v upravnem odboru gosp. Dušan Serbec).

Leta 1932 je banka izplačala 1495 hipotekarnih posojil za 13.776.871 Din, leta 1933 259 posojil za 2.927.364 Din, leta 1934 20 posojil za 696.475 Din in leta 1935 41 posojil za 878.100 Din. Skupno je banka podelila od leta 1930 do leta 1935 20.488 hipotekarnih posojil za 530.070.161 Din, ki se razdeležijo sledeče: dravska banovina 4 posojila za 87.000 Din, donavska 8698 posojil za 304.638.586 dinarjev, v drinski banovini 5209 posojil za 108.290.400 Din, v savski banovini 1575 posojil za 33.651.000 Din, v vrbski 1717 za 23.275.500 Din, v primorski 1277 posojil za 20.866.500 Din, v zetski banovini 1136 posojil za 18.195.165 Din, v moravski banovini 704 za 13.972.000 Din in v vardarski banovini 168 za 5.094.000 Din.

Ce pogledamo razdelitev vsote posojil po odstotkih, dobimo tole sliko (v svrhu primerjave navajamo v oklepajih odstotni del prebivalstva v dotičnih banovinah):

dravska banovina posojila 0,02 (prebivalstva 8,21%), donavska 57,44 (17,13%), dravska 20,45 (11,1%), savska 6,34 (9,41%), vrbska 4,76 (7,45%), primorska 3,95 (6,47%), zetska 3,43 (6,64%), moravska 2,65 (10,31%) in vardarska banovina 0,96 (11,31%).

Kulturni obzorje

Srbskohrvatska kulturna kronika

Najprej besedo, dve o belgradskem gledališču! Ze vsjo sezono ga oblegajo vsi kritiki po vrsti in od različnih strani. Zadnji čas so se pa spravili nadenj se ljudje iz domače hiše, igralci. Slučaj bivšega operskega ravnatelja Stevana Hristića, ki je dvignil toliko prahu, se je polegel. G. Hristić je odšel iz gledališča, to pot menda za vselej. Potem je sledil slučaj ene najizrazitejših igravk belgradske drame, Ljubinke Bobičeve, ki je zaradi nesoglasij in birokratizma v gledališču z Dunaja, kjer se je nahajala na nekaj mesečnih študijah, podala ostavko na svoj položaj. Najnovejši slučaj nezadovoljstva med igralci prestolinskega gledališča pa pomeni javna kritika igralca Vitomira Bogića, ki jo je pred nekaj dnevi objavil v »Politiki«.

Ze ob vsega začetka letošnje sezone opozarja kritika gledališko upravo na slab repertoar, posebej v drami. Velikanska večina letošnjih premier v drami je doživela neuspeh. Pri občinstvu in pri kritikih se v večji meri. Vendar je videz, da se po tej poti nikamor ne pride. Gledališka uprava sploh ne upošteva nasvetov, ki jih dajejo kritiki, ampak zaverovana v svojo smer nadaljuje, kakor je začela. Nahaja se v direktni in sila ostri opoziciji proti krogu kritikov in prepogosto se dogaja, da uprava za malenkostne napade in opravičene pripombe posega po najmanj željeni obrambi: da namreč enostavno odgovarja na poročila in nezadovoljstva kritikov, dočim njihovih nasvetov, ne kar za deva repertoarsko politiko, pa tudi v drugih ozirih, ne upošteva.

Najnovejši napad na gledališko upravo g. Bogića je splošnega značaja. Predvsem nasprotuje tendenci, ki je postala že pravica praksa: da namreč uprava uprizarja umetniško manjvredno prevodno literaturo z enim in edinim namenom, da napolni gledališko blagajno. Taki komadi prihajajo na oder brez potrebe in brez sistema. Hiša je

ob premierah prazna, po treh — štirih predstavah pa je usoda teh in takih dram zapetena. Ne pridejo več na repertoar. Nič bolje ni bilo z domačimi premierami. Umetniško pomembne prireditve skoraj ni bilo razen enega Shakespeara in pa dramatizacija Čističevega romana »Pokošeno polje«, ki je v kritiki enodušno dobrohotno sprejela in priznala njeno vrednost (dramatiziral ga je Dimićev). Druge pomembnejše domače premiere v tej sezoni sploh ni bilo. Kot aktivni član belgradske drame g. Bogić vsekakor govori resnico, ko pripoveduje, a kakšno naglo se pripravljajo premiere posameznih del, da pa zato igralci sploh ne morejo dati tistega, kar bi lahko in radi. O ravnatelju drame g. Radoslavu Vesniću poudarja, da je zelo zaposlen izven gledališča, da je obenem ravnatelj drame, pisatelj, režiser in uradnik v prosvetnem ministertvu, kar je vsekakor mnogo. Zato se ni mogel docela posvetiti gledališču. Se večji krivci za neuspeh pa da je upravniki gledališča g. Vojnović, ki sploh ne nadzira dela v gledališču, ne prihaja k skušnjam itd., ampak kot čisto pisarniški človek enostavno sedi v svoji sobi, prisluškuje, kaj se dogaja okrog njega in kaj se šepetaje izve in izdaja pismene naredbe; medtem so tudi med samimi gledališkimi osebami izbruhnile neprijetne stvari, sumničenja, tožarenja itd., tako da je položaj resnih igravcev sila težak. Dalje napada igravce g. Bogić posamezne igrane komade, za opero postavljenega režiserja g. Hecla, ki ni režiral še nobene opere v tej sezoni, pač pa drame. Pravi, da je edini uspeh, ki ga uprava lahko beleži, ta, da se je več pomembnih članov oddaljilo iz hiše. Posebej se ozira tudi na finančno poglavje in se opravičeno sprašuje, kaj je uprava storila v tem pogledu, ko so bili vsi prejšnji dolgovi še v lanskem sezoni izplačani in je zaradi 80% gledališkega dinarja imela na razpolago največ materialnih sredstev od vseh dosedanjih gledaliških uprav. Prinos predstav v prvi polovici sezone je padel. Protiv se tudi velikemu številu brezplačnih vstopnic za posamezne predstave, ki jih uprava daje.

Vsekakor je zanimivo, kakšno rešitev iz tega neugodnega položaja bodo morda našli. Zadnjih

Nepopoln užitek!

Kot partner: Michael Bartlett
slavni tenorist in član Metro-
politane opere

Grace Moore

najslavnejša svetovna pri-
madona v najnovejšem filmu

Arije iz oper

Rigoletto in Boheme

Ljubi me!

Kino Union Telefon
22-21

Danes premiera ob 16., 19-15 in 21-15 uri

Drugi referat je: Stanje kmetijske elektrifikacije pri nas in v inozemstvu (ing. Jos. Ledinka); stanje elektrifikacije po posameznih banovinah; proračunani potrošek el. sile v kmetijskih predelih; tarife za kmet. konsumente (ing. S. Han iz Zagreba. Splošni pregled; ing. Fr. Miklavc iz Ljubljane: Sistem KDE); Instalacije v kmet. predelih (ing. M. Bradac iz Zagreba); Povečanje kmet. konzuma (ing. V. Fuchs iz Zagreba) itd. Na dnevnem redu so tudi referati o organizaciji konzuma v kmet. predelih, vpliv bodoče zakonodaje in statistični podatki.

Srbska banka v Zagrebu bo izplačevala stare vloge (po stanju dne 31. decembra 1934) v tek. računu do 5.000 Din v celoti, ravnotoliko v celoti vloge na knjižice do 2.500 Din, za ostale vloge pa obresti za drugo polovico leta 1935.

Pri lenivosti črevesa

kataru v črevih, obolenju skrajnega črevesa odstranjuje naravna

FRANZ-JOSEFOVA

grenka voda zaprtje spodnjih organov dobro in na lo. Mnogete izkušnje uče, da poraba Franz-Josefove vode izobno urejuje funkcije črev.

Reg. po min. soc. pol. in nar. zdr. 8-br. 1484, 25. V. 25.

Borza

Dne 17. aprila 1936.

Denar

V zasebnem kliringu je avstrijski šiling ostal na ljubljanski borzi neizpremenjen na 9.10—9.20, dočim je na zagrebški borzi narasel na 9.08—9.18, na belgradski pa na 9.0818—9.1818. Grški boni so notirali v Belgradu 30.75 blago. Angleški funt je na naših borzah ostal neizpremenjen na 249.20 do 250.80. Španska pezeta je notirala v Zagrebu 6.40 do 6.50, v Belgradu 6.45 blago.

Nemški čeki so notirali v Ljubljani 13.90 do 14.10, v Belgradu 13.8486 do 14.0486, v Zagrebu 13.86—14.06, za ultimo maja 13.7950—13.9950, za medio junija 13.80—14.00.

Za italijansko liro (valuto) so plačevali denarni zavodi 3.10—3.15, za dolar pa neizpremenjeno 49.50—50.

Ljubljana. — Tečaj s primom.

Amsterdam, 100 hol. gold. 2966.01—2969.60
Berlin, 100 mark 1754.91—1768.78
Bruselj, 100 belg 738.82—743.88
Curih, 100 frankov 1424.22—1431.29
London, 1 funt 215.45—217.51
Newyork, 100 dolarjev 4395.01—4371.32
Pariz, 100 frankov 288.03—289.47
Praga, 100 kron 180.61—181.72

Curih. Belgrad 7, Pariz 20.22625, London 15.1625, Newyork 30.675, Bruselj 51.90, Milan 24.15, Madrid 41.9250, Amsterdam 208.2750, Berlin 123.40, Dunaj 56.80, Stockholm 78.1750, Oslo 78.1750, Kopenhagen 87.70, Pariz 12.69, Varšava 57.75, Atene 2.90, Carigrad 2.45, Bukarešta 2.50, Helsingfors 6.67825, Buenos Aires 0.84375.

Vrednostni papirji

Ljubljana: 7% investicijsko posojilo 80—82, agrarni 47.50—48.50, vojna škoda promptna 355 do 359, begluške obveznice 64—67, 8% Blerovo posojilo 80—82, 7% Blerovo posojilo 72—74, 7% posojilo Drž. hip. banke 81—83.

Zagreb. Državni papirji: 7% investicijsko posojilo 81 den., agrarni 47—48 (47.50), vojna škoda promptna 357—357.50 (357, 357.50), 4. 5. 6. 357 do 357.50, begluške obveznice 65 den., 8% Blerovo posojilo 81.75—82.50 (82), 7% Blerovo posojilo 73 blago, 7% stat. posojilo 79.50 den. — Delnice: Narodna banka 6350—6450, Prav. agrarna banka 245—250, Trboveljska 135 den., Oej. sladk. tov. 132 do 135.

Belgrad. Državni papirji: 7% investicijsko posojilo 81.75—82.25 (82), agrarni 47 den., vojna škoda promptna 357.50—359 (358.25, 357.50), begluške obveznice 65.70—66.20 (66.20); 63.80—64.25) 64.10, 8% Blerovo posojilo 82 bl. (82), 7% Blerovo posojilo 71.50—72 (72), 7% stat. posojilo (80). — Delnice: Narodna banka 6350—6370 (6370), Priv. agrarna banka 243.50—244.50 (245, 244).

deset let podobnega stanja v belgradskem narodnem gledališču ni nikoli bilo, dasi je res, da so tudi prejšnje uprave v marsičem grešile in jih je kritika čisto napadala. Obtožbo igravca Bogića je treba vsekakor sprejeti kot verodostojno pričlo razmer in razvrstiti belgradskega gledališča. Ob koncu naj omenim še to, da sedaj igravci, ki je napisal omenjeni članek, strahajo z uradniškim zakonom in disciplinarnim sodiščem. Vse gornje beležimo samo kot kroniki.

Pravkar je izšlo letošnje kolo »Savremenika« Srpske književne zadruge. Namen omenjene v rdeče platno vezane zbirke je, da prinaša vsako pomlad štiri dela (oziroma knjige) živih domačih pisateljev. Letošnje kolo obsega naslednja dela: Desanka Maksimović »Nove pesme«, Isak Samokovlija »Pripovijetke«, Ahmed Muradbegović »Svijet u opancima« in dr. Miloš Djurić »Ogledi iz grčke filozofije i umetnosti«. Desanka Maksimović je že znana kot ena najboljših vidnih srbohrvaških pesnic in ni treba na tem mestu še posebej govoriti o njej. V novi pesniški zbirki je objavila 68 pesmi. — Zanimiva sta oba prozna pisatelja letošnjega kola. To predvsem zato, ker sta oba Bosanci. Isak Samokovlija je sicer po poreklu bosenski žid, vendar ga je treba šteti med najboljšie današnje srbohrvaške prozaiste. Nagnjen je deloma v romantično, vendar je doslej napisal vrsto silajnih novel. Sicer pa ni posebno ploden. V pričujoči knjigi je zbral enajst novel. — Drugi, Ahmed Muradbegović, je nasprotno od Samokovlije, ki obdeluje večji del židovskih milje, pisatelj s pristno muslimansko noto. Tudi on je že dobro znan med sodobnimi srbohrvaškimi prozaisti in objavlja svoja dela menjaje v Zagrebu in Belgradu. V karakteristično naslovljeni zbirki »Ljudje u opankah« nahajajo njegove štiri daljše novele. — Štirje eseji s področja grške filozofije in umetnosti, ki jih je napisal znani srbski filozof dr. Miloš Djurić, so znamenitost zase. V celoti je letošnje kolo »Savremenika« sila pestro in književno ena najpomembnejših publikacij v tem poslovnem letu v srbohrvaški književnosti sploh. Treba je odkrito

Žitni trg

Sombor. Pšenica: bačka, okol. Sombor 145 do 147, gornja bačka 146—148, sremska 147—149, slavonska 150—152, juž. banaška 145—147, gornja banaška 147—149, bačka, ladja Kanal 146—148, bačka, ladja Begej 148—150, bačka in banaška potiska šlep 149—151. Oves: bački, sremski in slavonski 125—127.50. Rž ne notira. Ječmen: bački in sremski 63.64 kg 130—132.50, bački poml. 67.68 kilogramov 140—145, baranjski prolj. 67.68 kg 150 do 155. Koruza: bačka in sremska 104—106, bačka in sremska za maj 106—108. Moka: bačka Og in Ogg 240—255, št. 2 220—235, št. 5 206—220, št. 6 185—195, št. 7 155—165, št. 8 100—105. Otrobi: bački in sremski 102—104. Fižol: bački 170—175. — Tendence slaba. Promet 19 vagonov.

Novi Sad. Pšenica: bačka in sremska 145 do 147, bačka, okol. Sombor in banaška 144—145, bačka, ladja Tisa 148—150, bačka, ladja Begej in slavonska 147—149. Oves: neizpremenjen. Rž ne notira. Ječmen: neizpremenjen. Koruza: bačka, sremska in banaška 104—106. Moka: otrobi, fižol neizpremenjeno. —

Živina

Svinjski sejem v Ptuju. V sredo, 15. t. m. se je vršil v Ptuju na mestnem sejmišču običajni svinjski sejem, ki je bil, kar se tiče dogoda, dobro založen, kupčija pa je bila srednja. Preglani so 316 rilev, prodali pa 84 komadov. Cene svinjam so od zadnjega sejma nekoliko padle in so bile naslednje: pršutari 5 Din, debele svinje 5.50 Din, plemenske 4.90 Din za kg žive teže; prasce so prodajali po kakovosti od 55—180 Din komad.

„Osojski mutec“ v Ljutomeru

Ljutomer, aprila.

Ljutomerski Katoliški dom je s predstavo nove slovenske igre »Osojski mutec« doživel svojo senzacijo. Ze dolgo za nobeno igro ni bilo toliko zanimanja. Vzrok bo tudi v tem, ker je avtor igre g. Anton Brumen, star prijatelj Ljutomerčanov še iz orlovskih časov in obenem domačin od sosednjega Sv. Križa. Za igralce Prosvečnega društva je bila krstna predstava drzen poizkus, ki pa se je dobro obnesel. Priznanje igralcem Prosvečnega društva, ki so mlademu avtorju dali priložnost, da je svojega prvenca živega pogledal na odskih deskah. Dvoje je treba presoditi, predstavo in igro samo. Predstava sama je uspeša prav dobro, nedeljska mnogo boljše od sobotne. Pri sobotni večerni predstavi je bilo na začetku opaziti nekoliko nervoznosti. — Nedeljska predstava, pred nabitno polno dvorano, pa je vzbujala naravnost občudovanje. Igra sama pa je pokazala, da je Brumen v dramatični novinec. Prav je imel režiser, ko je iz originalnega teksta črtal več prizorov. Pa je storil še premalo, zlasti z ozirom na posamezne stavke, ki izražajo isto misel. Tako se v prvem dejanju nešteto krat ponavlja misel Boleslava: sem gospodar nad Poljsko, nad samim seboj in tudi nad škofom Stanislavom. Sprememba iz prvega dejanja, umor škofa Stanislava, vpliva mučno, ker se go di večinoma za kulismi. Iz cerkve bi morala privreči množica vernikov, katere pa se je režiser očitno izognil zaradi oblik in prevelikega števila nastopajočih. Nekoliko predolgo je umiranje — zadnjega dejanja. Ker Boleslav na smrti postelji znova pripoveduje usodo svojega življenja, ki je znano že iz igre, bi morda kazalo zadnje dejanje sploh izpustiti in Boleslavovo smrt priključiti četrtemu dejanju, da se izognemo ponavljanju. Ko se Boleslav pod križem zaradi slabosti zgubi, naj bi ob asistenci samostanskih patrov spregovoril, v dveh ali treh stavkih izpovedal svojo življenjsko usodo, se razkrl, kdo da je in lepo umrl, pa bi bila igra bolj zaokrožena in krajše zaključena z večjim efektom. — Mohilo je tudi ponavljanje besede »čudež«, ker v dogmatičnem smislu to čudež sploh ni. Morda bomo s pametno korekturo teksta na ta način prišli do lepe slovenske ljudske igre, ki nam jih tako primanjkuje. Ob tem prvem poizkusu pa čast in priznanje g. Brumnu čast in priznanje pa tudi igralcem Katoliškega doma, ki so mlademu avtorju z uprizoritvijo njegovega prvenca dali poguma. — Predstava se v tretje ponovi na svetlo nedeljo popoldne ob pol 4. Ogotovo bo »Osojski mutec« tudi tokrat napolnil dvorano Katoliškega doma.

priznati, da zadnja leta v Belgradu ne more in ne more iziti nič nadpovprečnega in umetniško pomembnega. Vse štiri knjige z več ko 600 stranmi stanejo samo 60 Din in so najcenejše srbohrvaške knjige sploh.

Med posebnimi izdajami Srpske kraljevske akademije je izšla knjiga dr. Dragoslava Stranjakovića »Vučičeva buna 1842«.

»Pri »Nolit« je izšel v srbskem prevodu roman B. Travena »Obiravci pamuka«.

Upokojeni profesor belgradske univerze Vladan Maksimović je izdal čez 500 strani obsegačo knjigo z naslovom »Venac života«, ki pomeni sistem moralne filozofije. Ze pred desetletji je izdal več pomembnih filozofskih knjig.

Dosedaj edino po lirčni pesmi dobro znani mladi srbohrvaški pesnik Nikola Šop je začel v zadnjih številkih »Srpskega književnega glasnika« objavljati kratke impresije o Travniku, odnosno njegovi okolici v prozi. Travnik je namreč njegov rodni kraj.

Binoza v Zagrebu je izdala »Pomrtno novele« znanega pripovednika Dinka Šimunovića (5. knjiga Modernih pisateljev).

V letošnji 45. knjigi »Godišnjice Nikole Cupića« je izšlo med drugim nadaljevanje obširne razprave »Srpske narodne umotvorine u slovenačkoj književnosti«, ki jo piše asistent na belgradski univerzi prof. Uroš Džonić.

Tajnik Matice Srpske v Novem Sadu dr. Kosta Milutinović je izdal 180 strani obsegačo študijo o Politu Desančiču kot politiku.

Pri Jeremiju Dželebdžiću v Belgradu je izšel v srbskem prevodu esej Nikolaja Berdjajeva »Hrišćanstvo i klasna borba«. (12 Din.)

Druga in tretja knjiga »Preistorijske Vinče«, ki jo je napisal prof. Miloje Vasić, sta izšli v izdaji belgradske Državne tiskarnice.

Nas konzul v Helsingforsu je izdal tamkaj pesniško zbirko z naslovom »U samovanju«, ki je prva srbska knjiga, tiskana na Finskem.

Mladi Hercegovac Hamid Dizdarević je izdal kot dvanajsto knjigo Grupe sarajevskih književnikov lirčno pesniško zbirko z naslovom »Zapisi u kamenu«.

T. P.

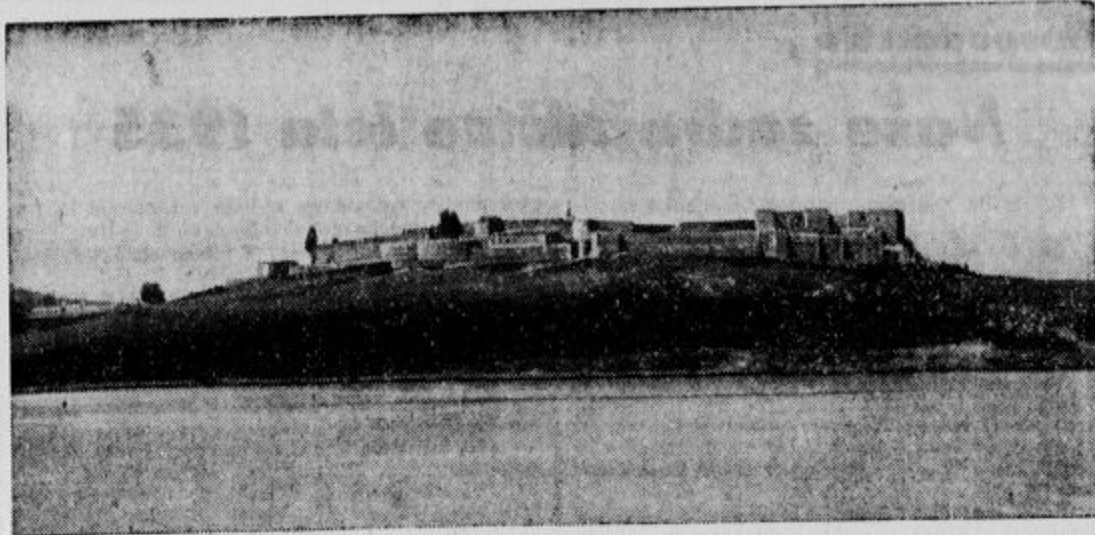
Kako so gradili piramide?

Ljudje se vedno zanimajo za skrivnosti preteklih tisočletij. Pri tem pa radi primerjamo nekdanje čase s sedanjimi. Večkrat je že bilo obravnavano vprašanje, kako neki so stari Egipčani gradili sloveče grobnice svojih kraljev, piramide. Marsikdo je že računal, koliko delavcev je delalo samo pri eni piramidi, koliko delovnih dni je bilo, preden je zrastle piramide, koliko je taka orjaška zgradba veljala itd.

Tudi dandanes so razne države započele ogromna javna dela, da dajo brezposelnim državljanom dela in jela. Zlasti veliki so ponekod gradbeni načrti. Zato marsikdo rad primerja sedanja javna dela z javnimi deli pri egiptovskih piramidah, obenem primerjajo stroške nekdanj in sedaj. Dva sloveča gradbenika in raziskovalca sta izračunala, da je samo največja egiptovska piramida pri vasi Gizeh veljala v našem denarju kakih 8 milijard in 100 milijonov dinarjev. Toda s tem denarjem bi bili plačani le goli materialni stroški. A v našem sedanjem merilu bi moralo 10.000 de-

lavcev delati celih 200 dni, da bi kaj takega zgradili. Poleg tega pa je ta gradnja zahtevala še druge stroške, ker je marsikaj bilo treba pripraviti v tej peščeni pokrajini. Zato se stroški še za 100 milijonov zvišajo. Ta račun bi bil pravilen, če seveda vpoštevamo sedanje razmere, ki pa so seveda mnogo dražje z ozirom na našo delovno metodo in socialne zahteve.

Po mnenju slovečih znanstvenikov in poznavalcev starega Egipta je samo za zgradbo velike Keopsove piramide bilo treba 150 milijonov delovnih dni, torej 75 krat več, kakor je bilo zgoraj izračunano. Da je zato bilo treba ogromno delavskih sil in ogromno denarja, je jasno, če vemo, da so pred 6000 leti morali graditi z dokaj bolj preprostimi sredstvi kakor danes. Zanimivo je, da bi n. pr. danes ena piramida iz železobetona mnogo manj stala kakor pa iz kamenitih skladov. Tudi bi bilo za tako piramido treba manj delavcev in cenejšega materiala.

Dardanele! Turška vlada je vnovič sprožila vprašanje Dardanel, katere doslej niso smele biti utrjene. Sedaj Turki pravijo, da jih bodo zopet utrдили. Na naši sliki vidimo tako utrdbo ob tej važni morski ožini, ki je v zgodovini igrala že tako veliko vlogo.

Strahotno se množe zločini v Ameriki

Pretrsljivo predavanje ameriškega pravosodnega ministra

Pravosodni minister Združenih držav Severne Amerike Edgar Hoover je pred kratkim v New Yorku imel imenitno predavanje, v katerem je pred javnostjo razkril največjo sramoto Združenih držav. Zločini ogrožajo vso ameriško kulturo in civilizacijo, katera bo gotovo uničena, če se poštenim ameriškim državljanom ne posreči zaježiti te velike nevarnosti. V tem predavanju je minister navedel nekaj statističnih podatkov, ki so silno zanimivi.

Statistika dokazuje, da med 16 družinami v Ameriki vsako leto najmanj eno zadene kak zločin, bodisi da postane kak njen član žrtev roba ali pa celo umora. Torej bi potemtakem v 16 letih vsaka ameriška družina morala tako ali drugače postati žrtev zločincev. To je strašna ugotovitev. Samo lani je v Ameriki bilo izvršenih 12.000 umorov ter 1.445.581 drugih večjih zločinov. Nekateri so tudi že izračunali, koliko škode ti zločini povzročajo ameriški ljudstvu, njegovim financam, njegovemu gospodarstvu in delu. Na podlagi teh računov vprašanje zločinov za Ameriko ni nič manj važno kakor pa je važno vprašanje brezposelnosti. Izračunali so, da zločini povzročajo že danes take stroške, v katere so seveda všeti tudi stroški za vzdrževanje močne policije, da vsak ameriški državljan nosi na leto 120 dolarjev stroškov.

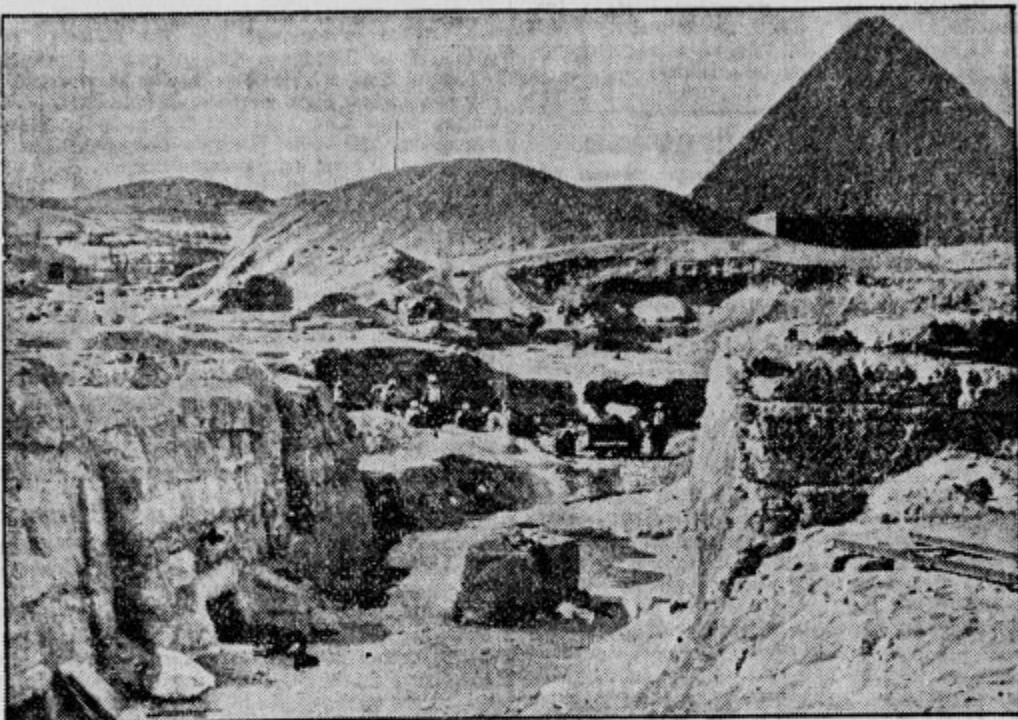
To je ogromna skupna številka, ki je mnogo večja, kakor pa večina državnih davkov. Ko bi se posrečilo samo za 5 let odpraviti stroške, katere povzročajo zločini, bi Amerika v teh 5 letih toliko prihranila, da bi s tem denarjem poplačala vse svoje državne dolge.

Hoover sodi, da večino zločinov v Združenih državah Sev. Amerike izvršijo mladi ljudje, ki nimajo še niti volilne pravice. To pomeni, da je morala močno padla. Padla pa je zaradi tega, ker ni več trdnih družinskih vezi. Čimbolj se razbija družinsko življenje v Ameriki, tembolj se rahljajo družinske vezi, tem manj je spoštovanja in ljubezni do staršev in tem manj je morale v mladini. Na koncu pa je ameriški pravosodni minister dobesedno povedal še tole:

»Mladina pa ni sama odgovorna za zločine, katere izvršuje. Pravi odgovorni krivci so tisti očetje in tiste matere, ki zanemarjajo svoje dolžnosti, ki se brigajo le za svojo zabavo in ki zaradi slabosti svojega značaja, ali pa svojega razuma, opuščajo vzgojo svojih otrok. Ti so krivi, da danes njihovi otroci žanjejo zlo, katero so starši sejali. Zločinstvo v Ameriki je spočeto že v zibelki. Po-

Iz kamene dobe. Prvi pračlovek: »Kakor vidim, gospod urednik, hišo zidate?«
Drugi pračlovek: »Nikakor ne, to so le moji odklonjeni rokopi.«

Nov faraonov grob odkrit. Egiptovski profesor Selim Hasan je pri egiptovskih piramidah odkril tale grob faraonske dinastije. V dobro ohranjenem grobu je ležala mumija egiptovske kraljice, katera je živela pred kakimi 5000 leti. Kraljica je imela na glavi krono iz čistega zlata, tudi roke in noge so bile prevlečene z zlatom. V kraljičino krsto je vdelenih 800 dragocenih kamnov.

Atilovi pogani na Madžarskem

Listi poročajo, da se je med Madžari začelo pogansko gibanje, ki hoče namesto krščanske vere uvesti poganstvo, kakršno je vladalo med Madžari takrat, ko so pod Atilo pridrveli v Evropo. Ta poganska vera se imenuje »turanstvo« ter je prav za prav vera in čaščenje solnčnega in vojnega boga. Takega boga so častili tudi stari Madžari. Ta vera je odpravila tudi krščansko štetje let. Ti novi madžarski pogani ne pravijo, da smo letos v l. 1936 po Kristusovem rojstvu, ampak pravijo, da je to leto 1502. potem, ko je Atila stopil na madžarski prestol. Letošnjega marca se je to novo poganstvo zbralo v mestecu Gödöllő, kjer ima tudi državni upravitelj madžarske države Horthy svojo poletno prestolnico. Poročevalec, ki se je bil udeležil te prireditve, jo takole popisuje:

Tončno ob 5, ko se je prikazala žareča solnčna kroglja, je višji žrec ali svečenik, katerega imenujejo »bonc«, zažgal grmado, katera je bila napravljena na kamenitem žrtveniku. S tem se je začelo čaščenje madžarskega vojnega in solnčnega boga Hadura, kateri v miru varuje madžarske njive in vrtove. Ko so plameni še visoko švigali, so poganski verniki stopili bližje in začeli metati v ogenj cvetoče češnjeve vejice. Nato je višji žrec stopil na 2 stopnici žrtvenika, posul prsti po svojih nogah, dvignil roke in začel moliti staropogansko molitev starih Turancev. Višji žrec je doma iz Sedmograškega. Po molitvi, katero so zbrani mrmraje spremljali, so imeli skupen obed, jedli so kašo, kakršno so baje jedli stari Turanci. Vsak je imel s seboj lesen krožnik, na katerega si je naložil, kolikor je hotel. Po obedu so znova naložili grmado in jo zažgali. Zbrani so zapeli staro pogansko pesem o cvetlicah in ognju, o solncu in Haduru, katera se končava s temile besedami: »Bog Madjarov živi, razen njega ne smeš imeti tujih bogov!«

Po teh ceremonijah so se razšli privrženci nove vere, ki je prav za prav stara poganska prvotna vera Madjarov. Ostal je le še višji žrec, obkrožen od radovednih časnikarjev. Na vprašanje časnikarja, ali ni nes pametno l. 1936 moliti starega vojnega boga Madjarov, je poganski žrec ogorčen takole odgovoril: »Saj ne živimo v l. 1936 po Kristusovem rojstvu, ampak v l. 1502, po Atilu.

Mi hočemo obuditi prvotno madžarsko vero in se vrniti k čaščenju Hadura. V ta namen smo v Budimpešti že ustanovili vrhovno svečeniško službo, v nekaterih madžarskih pokrajinskih mestih pa imamo že svoje župnije. Za svoje privržence izdajamo časopis z naslovom »Turanski vihar nad Madžarsko«. Ta časopis je doslej samo dvakrat izšel.

Blizu Budimpešte se je na nekem igrišču letos prvič opravila poroka po staropoganskem obredu, pri katerem je opravljal glavne ceremonije »vrhovni šaman«, ki je budimpeštanski odvjetnik Bencsi. Ta je poglavar turanskega poganskega gibanja. Še letos mislijo Turanci svojemu bogu Haduru žrtvovati krasnega belega konja, kakor so ga nekdanj darovali vsako leto, ko so Huni zasedli ogrsko nižino.

To gibanje je med Madžari vzbudilo velik odpor in veliko razburjenje. Vsekakor pa je značilno, da se v takih časih pojavljajo take poganske misli.

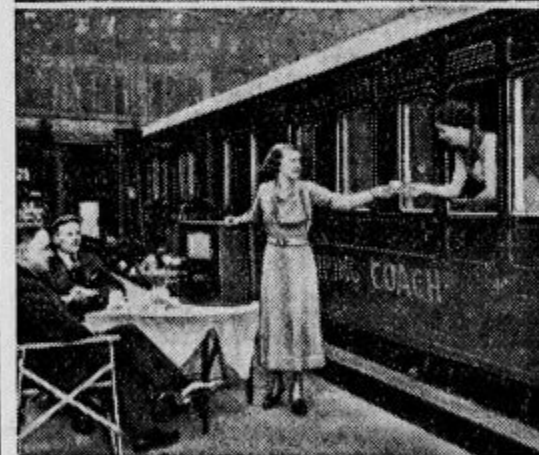
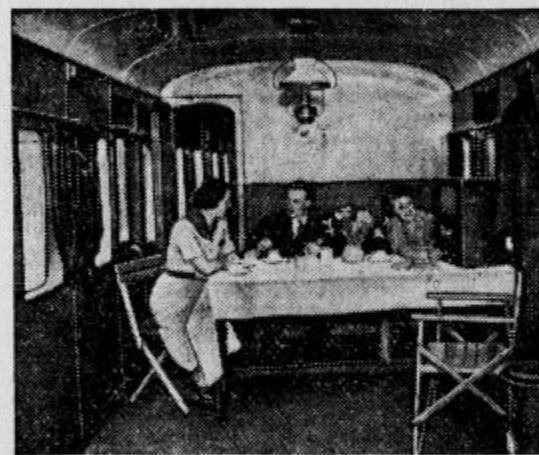

»Kaka smolal Ravno včeraj sem kupil cev za zalivanje svojega vrta.«

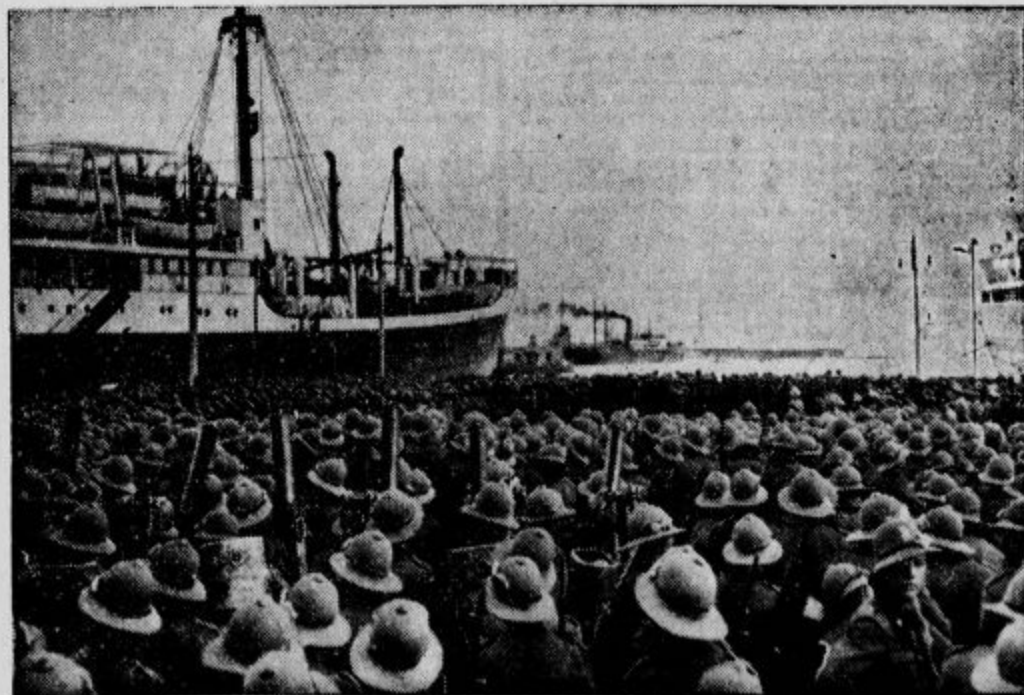

Abesinci morajo delati Italijanom ceste. Slika iz zasedenih krajev Abesinije, kjer oboroženi italijanski vojaki ženejo abesinske domačine na delo graditi nove ceste za italijansko armado.

Železniški spalni vozovj na posodo!

Angleške železnice v južni Angliji so vpeljale imenitno novost. Stare spalne in osebne železniške vozove posojajo družinam, ki hočejo sobote in nedelje preživeti zunaj v prosti naravi. Tak vagon je opremljen z vsem, kar je treba: v njem so postelje za 6 oseb, jedilnica, brezžični aparat in mala kuhinja. Kdor najame tak vagon, ga železnica pripelje, kamor želi ter ga čez dva dni zopet pripelje domov.

5000 novih italijanskih vojakov se je v Neaplju zopet vkrcalo na parnik, ki jih je odpeljal v Afriko.

Sport

Fuzija z druge strani

V ljubljanskem nogometu ali bolje v nogometu ljubljanskih vodilnih klubov že dolgo let ni nekaj v redu. Naš nogomet, ki je bil pred nekaj leti na tako visoki stopnji, rapidno pada, in število gledalcev, ki smo jih svojočasno videli pri prvostopskih tekмах, se je zredciralo na 500 ali še manj. Edino ljubiške tekme so se »vlekile« zadnja leta in to tudi samo tedaj, kadar je prišel v Ljubljano kak renomirani nasprotnik. In tudi v tek primeru se je nabralo na igrišču največ 2500 gledalcev. Kaj je temu vzrok in kako stvar usmeriti na pravo pot?

Zadnje čase se mnogo govori in tudi piše o fuziji nogometnih sekcij najmočnejših slovenskih klubov Primorja in Ilirije. Aranzjerji te fuzije so namreč menja, da bo edino to rešilo ljubljanski, odnosno slovenski nogomet in da homo edino na ta način prišli zopet na ono višino, na kateri je naš nogomet nekaj bil. Se več: organizatorji tega zedinjenja so celo prepričani, da homo s tem dosegli tako stopnjo, da bo ljubljanski nogomet uspešno tekmoval z najmočnejšimi klubi v državi in z renomiranimi moštvii izven njenih mej. Toda to mnenje ljudi, ki sicer veliko delajo na nogometnem polju in katerim nikakor ne moremo odrekati velikega prizadevanja, da se naš nogomet vendar enkrat dvigne, je docela pogršno. Kajti oni vidijo predvsem to, da bo potem teh večnih trenj in ribarj med Primorjem in Ilirijo — ki je mimogrede povedano res mnogo škodilo razvoju našega nogometa — enkrat konec in pa da se vee nogometne sile združijo v en klub, ki bo lahko nekaj reprezentiral. Ne dvomim in menda ni nikogar med nami, ki bi mogel zanikati, da ne bi bil novooznanjavajoči se klub iz igralcev najmočnejših ljubljanskih klubov trenutno res močan in da ne bi eno, dve, morda tudi tri leta uspešno zastopal ljubljanski nogomet napram tu- in inozemstvu. Toda s tem se ni rešen problem nogometnega športa pri nas in s tem smo bore malo napravili za naš nogomet. Za svojo osebo sem prepričan, da bo ta fuzija ljubljanskemu nogometu samo škodila, ker homo čez nekaj let zopet na istem kakor danes, če ne morda še na slabšem.

Tudi inozemski trener, o katerem se govori, da ga baje dobi novi klub, ne bo mogel stvari dosti koristiti, ker leži napaka, da kardinalna napaka popolnoma drugje kakor pa jo vidijo voditelji, ki hočejo spraviti naš nogomet v boljše vode.

Največja rak-rana je prikrit profesionalizem.

ki se je tako zajedel v naše vodilne klube, da ga bo težko izbiti. Če računajo poborniki fuzije s tem, da bodo igralce v novem klubu zato lažje »vzajali« in »držali«, ker jim bo z ozirom na boljši program omogočeno nuditi večje »honorarje«, potem bodo stvari prav malo koristili. športni ideji pa zelo, zelo škodovali.

Tu je treba neprimerno več idealizma

pri igralcih samih in naložja voditeljev bi bila, da vzgaja nogometaše v pravem športnem duhu. To sem opetovano trdil in še trdim, da v našem nogometnem športu toliko časa ne bomo nikamor prišli, dokler ne bo v nogometnih vrstah onega idealizma, ki je potreben za vsako gibanje, za športni napredek pa še prav posebej. V aktivnih vrstah nogometašev je — kakor se vidi — prav malo idealistov, ker ne morejo razumeti prave športne ideje in čim govori o idealizmu v drugih športnih panogah, se ti celo posmehujejo.

Začnimo pri mladini,

če hočemo našemu nogometu res dobro. Začnimo tako, kakor se je delalo svojočasno pri ljubljanskih klubih in uspehi bodo taki, kakršne smo imeli pred leti priliko videti v Ljubljani. S to fuzijo ne bomo rešili našega nogometa, ampak mu bomo zadali samo injekcijo, da bo lahko še par let hiral. Edina rešitev — če naj to še rešitev imenujemo — bi bil odkrit profesionalizem, ki pa seveda s pravim športom nima drugega skupnega, kakor togo in igrišče: to je pa pri nas zopet neizvedljivo, ker smo premajhni. I. K-er.

Prvenstvo II. razreda

Program na Reki

S. K. Reka bo imela v nedeljo, dne 19. aprila ob 15.45 v gosteh kot prvega nasprotnika v spomladanskem prvenstvenem tekmovalstvu S. K. Marša, kateri je v jeseni s svojo tesno zmago nad njo povzročil, da je morala prezimiti na 3. mestu v prvenstveni tabeli. Mars razpolaga s tehnično odlično vigrano enajsterico, kar se pa o Reki zaenkrat še ne more trditi, ker jo letos še nismo videli nastopiti kompletno. Da bo tekma nad vse zanimiva, kaže položaj Reke v prvenstveni tabeli, katera ne sme izgubiti nobene točke, če se hoče postaviti na čelo II. razreda. Da se Rečani tega dobro zavedajo, ni dvoma, zato je pričakovati, da bodo tudi temu primerno zaigrali. V predtekmi ob 13.30 nastopijo juniorji Hermesa in Reka za juniorsko prvenstvo Ljubljane.

in na Slovane

Tudi Slovan in Grafika se bosta zagrizeno borila za točko, kajti zmagovalce obdrži 1. mesto na tabeli. Obe enajsterici razpolagata z dobrimi igralci, zato bo tudi tekma na dostojni tehnični višini. Ker imata kluba tudi dosti navijačev jim bo tekma nudila dovolj prilik, da se za svoje ljubljence zavzamejo. Samo z lepo in fair igro boste pridobili prijatelje! Tekma bo dopoldne na igrišču Slovana za Kolinsko tovarno

Kongres zimskošportnih delavcu

Jugoslov. zamskošportna zveza je prišla do prepričanja, da je za uspešno delovanje zveze potrebno predelati s pomočjo vseh zimskošportnih delavcev naše države ideologijo, ustroj in delovanje vodilnega foruma zimskega športa. Z ozirom na to je sestavila zveza referatni program, ki je zelo bogat tako glede obsežnosti kakor glede referatov samih. Zveza prosi vse zimskošportne delavce, da bi izrazili svoja izkustva in na podlagi tega iznesli svoje predloge v obliki referata. Pri sestavi referata naj vsakdo upošteva tudi svoje krajevne prilike. Referate je poslati do 26. aprila zvezi, ki bo na podlagi teh sestavila skupni referat, ki ga bo vsak sodelavec prejel do 10. maja 1936. 21. maja 1936 pa bo kongres vseh zimskošportnih delavcev v Ljubljani, kjer bi na temelju skupnega referata izdelali smernice za nadaljnje delo v zimskem športu.

L. Ganghofer: 65 Grad Hubertus

Roman

Pomaknil se je tesno k svojemu gospodu in se petaje ata ateknila glavi. Ko se je Schipper čez nekaj časa dvignil, je dejal grof Egge: »Previden bodi! In tam hodi bos, kmetije poznajo tvoje čevlje.«

»Patscheiderjeve stvari bom vzel iz koč kar seboj. Saj bo moral oditi kam drugam v revirju? Ali ne?«

»Prav imaš! Ubogi človek bi prve čase tam elabo spal. Vzemaj ga k sebi in pošljem tja Horneggerja.«

»Franceta?« Schipper je debelo pogledal. »Toda, gospod grof—«

»A tako!« je zagodel grof Egge, ki je bil pri važnem pogovoru tega trenutka popolnoma pozabil, kaj se je pred nekaj minutami dogodilo v koči. Pogladil se je z roko po laseh in se zasmejal. »Ze dobro! O tem bova še govorila — Ali, aah, zdaj se mi, da se začneta že kar zdaj znova.« Tako je zaslužil grof Egge zato, ker je zagledal Tasila, ki je prihajal sam od koč. Podemeh mu je zaigral na ustnicah. Potem je grof Egge pokimal svojemu puskonoscu: »Pojdi!«

Brez besede je Schipper enel klobuk in krenil proti koči. Ko je šel mimo Tasila, ga je akrb, ki jo je zbudila v njem grofova pozabljivost, očividno spet minila. Kakor je namreč Tasila lokal grofa z očmi, je kazalo na vse prej, ko na mirno spravo med očetom in sinom. Muzejoc se je prihrulil Schipper glavo med ramena in se pogladil s roko po sivi bradi. »Ta je nabiti Počilo bo. Nič ti ne pomaga. Francelj, letel boš!« V to misel se je »aglobil tako zelo, da je prezel kotanjko na pot. Opotekel se je in se na kramenitih tleh ranil do krvavega na kolenu.

Grof Egge se je pomaknil na klopi nazaj, da so mu zabingljale noge, in je napol radovedno, napol razdraženo mežikajoč gledal sina. Tasilo je od razburjenja komaj mogel govoriti. »Prosim te, papa, pojdiva v koč.«

»Kaj naj tam počnem?«

»Temu ubogemu fantu boš povedal, da si mu samo v razburjenosti odpovedal službo. In da zdaj, ko si se pomiril, ne misliš svoje trde grožnje res izvršiti.«

»Tako?« Grof Egge je namršil obrvi. »Misliš menda, da sem pod kuratorjem, ko mi tako odločno ukazuje?«

»Ne ukazujej mi. Prosim. In si tudi ne morem misliti, da bi poštenega človeka, ki ti je dolga leta zvesto služil, mogel zaradi neke brezpomembne malenkosti v resnici tako trdo kaznovati. Prosim te, pojd!«

Na odgovor je moral čakati. »Ali je to malenkost ali ne, o tem se s teboj ne bom prekal. Brigaj se ti za svoje pandekte! Kaj je lov v hasek ali škodo, bom odločil, če dovoliš, že jaz! In če bi že svoje besede spreminjati hotel, mar se mudi tako zelo?«

»Hornegger pospravlja svoje stvari in hoče oditi.«

»Hoče? Ali tako lahko zapušta službo pri meni?« Grof Egge se je jezno namrdnil. »Prav. Naj gre!«

»Papa? Tega vendar ne misliš resno?«

»Resno ali ne, zdaj zanašal ne bom oporekal svojih besed. Kar naj se čezani kak teden ali dva. Bo si zapomnil za drugič.«

Na Tasilovem čelu se je zarezala prav takšna brazda, kakršno je nosil med obrvi njegov oče. »Zdaj si se odločil za nekaj, česar ne morem pomisliti!« je dejal, s težavo se krotče, da bi bil miren. »Prošnja, da ne ponižuj mene, si preslišal. In ne bom več prošil. Meni je samo za tega ubogega človeka. Živo te prosim, pretehtaj resno, kako hude posledice bo ta nezasešna kažen imela za Horneggerja.«

skrbela za njo. Izgovorila pa je za svojega sina Ferdinanda in za hčer, ki živi poročena v Voitsbergu, za vsakega po 3000 Din. kadar umre. Leta 1934 je Knapčeva umrla, zavarovalnino pa je dobila izplačano Konradova. Ni pa hotela potem več vedeti za onih 3000 Din, ki bi jih moral dobiti Ferdinand Knapčič. Večkrat jo je terjal za ta znesek, prejel pa je samo 220 Din. Zaradi tega je smrtno sovražil Konradovo in nazadnje iz masčevanja izvršil nečuten zločin.

Današnja raprava je bila preložena, ker je Knapčič trdil, da se je že nahajal na živčni kliniki v Gradcu. Senat je sklenil, da preišče Knapčičevo duševno stanje psihiater, obenem pa, da se dobijo podatki z grške klinike, zakaj je bil Knapčič na zdravljenju.

Pevski koncert tenorista Dermote

Mladi tenorist Dermota je po dveh opernih nastopih, na katerih je povsem predrl mrzlo steno nezaupanja in doživel resen umetniški uspeh, priredil še samostojen koncert z našim pianistom Janom Ravnikom.

Spored, ki je sledil tudi deklaraciji pevčevih glasovnih slik, je bil zato sestavljen v dveh delih, in je prvi del obsegal posem, drugi pa operno arijo. V prvi del so se uvrstile štiri Schubertove pesmi, ki v svoji jasni še čisto muzikalni, čeprav že rahlo romantično črtani zgrajenosti hranijo v sebi bogavsto iskreno doživljene vsebine. — In štiri slovenske pesmi: dva Lajovičeva samospeva, ki v svoji prekomponirani obliki razodevata deloma razdvojeno vzbirejo čustvenega sveta, deloma njega svelto zanešenost ter dve Ravnikove pesmi, ki sta odsev močno utripajoče umetniške narave, ki zna svojim tanko občutenim duševnim dišavetjem trpke žalosti ali razkožnega ugodja najti dosledno in umetniško dozorelo glasbeno podobo. Drugi del pa je v sebi povezal štiri operne arije in sicer plemenito Mozartovo arijo iz »Carobne piščalke, dve Puccinijevi po svoji krvni zanešenosti učinkoviti ariji iz »Boheme« in iz »Tosce« ter v iskrenem čustvu valjujočo arijo iz »Oneginas« Čajkovskega.

Tako nam je pevec na tem koncertu še enkrat razkril svojo pevsko umetnost in sicer z raznih gledišč. Vrednota njegovega glasu in bogat duševni svet sta mu zopet omogočila posredovati nam umetniški užitek. Ta pa se je v splošni potezaj predvsem razrasel v zadnjem delu, kar dokazuje, da je pevec vsaj za enkrat še operna umetnost bližja. Z ozirom na mladost je to tudi razumljivo, saj je ta svet v izrazu vse bolj razgiban in neposreden ter ne tako silno uklenjen v najstrožje umetniške postavke, kot je to dano pri koncertni pesmi, ki je tako tanko občutljiva po svojih veštraskih estetskih zahtevah. Vendar se je vsem pesnim žanetni lirizem pevčevega glasu lepo prilagal in je tudi njih čustvena vsebina dobila svoj izraz v notranjem pevčevem utripanju. Še večja lepota pa bi utegnila biti dosežena s stopnjevanjem umirjenosti melodijnega potekanja, v čemer dobi mladja svojo pristno likovnost. Do viška pa se je pevec povzpel v podajanju arij, med katerimi je po lepoti prečiščenega pevškega oblikovanja preprila zlasti Mozartova arija, po izredni vsebinski toplini s skladnim pevskim izrazom pa Čajkovskega »arija Lenekega« Puccinijeva umetnost pa je vžgala zlasti po prirodni zanešenosti. Tako je pevec dosegel znova pripravevalen uspeh v svoji pevski umetnosti. — Pianist ga je spremljal z izrednim umetniškim občutkom, ubranim z dovršenim okusom za svojo nalogo. To ni bila le spremljava, temveč vzporedno soustvarjanje močnih umetniških doživljaj, ki so se prelivala v plemeniti »ustvarjenih razpoloženjih. Iz vsega se je tako povzpel koncert, ki se je vršil v Filharmonični dvorani, do umetniške prepričljivosti, ki je razumljivo in upravičeno sprožila pri številnem občinstvu val navdušenja. V. U.

Ljubljansko gledalište

DRAMA: Začetek ob 7
Sobota, 18. aprila: Tuje dete. Izven. Cene od 10 Din navzdol.
Nedelja, 19. aprila ob 16: V času obiskovanja. Izven. Cene od 14 Din navzdol. — Ob 20: Vesela božja pot. Izven. Cene od 10 Din navzdol.
OPERA: Začetek ob 20
Sobota, 18. aprila: Rigolotto. Gostuje baritonist R. Zupan iz Zagreba. Red A.
Nedelja, 19. aprila ob 16: Pesem ljubljani. Izven. Cene od 20 Din navzdol. — Ob 20: Manon. Gostuje zborne Anita Mezelova iz Beograda. Izven. Cene od 30 Din navzdol.

Mariborsko gledalište

Sobota, 18. aprila ob 20: Sv. Anton vseh saljubljentih patron. Red A.
Nedelja, 19. aprila ob 16: Princetza in pastirček. Globoko znižane cene. Zadržljivkrat.
Nedelja, 19. aprila ob 20: Cigan baron. Znižane cene. Zadržljivkrat.

Poizvedovanja

Zenska usnjena rokavica se je našla na Miklošičevi cesti. Dobi se v podružnici »Slovenca«, Miklošičeva cesta 5.

Naznanila

Liubljano

1 Nočno službo imajo lekarna: mr. Leusiek, Rečljiva cesta 1; mr. Babovec, Kongresni trg 12 in mr. Komotar, Vilo.
1 Šentjakobska prosvetno društvo v Ljubljani priredi Matinski večer v nedeljo 19. aprila v dvorani v »Križankah« ob pol 8 zvečer. Sodelujejo: Marijan vrtec, Fantovski orkestr, Slavnosni govornik monsig. V. Staska. Na sporedu so dramatični prizori, pevške točke, deklaracije itd. Vstop prost!
1 Drago Mario Sijancec nastopi s poudarjenim Radio orkestrom na javnem simfonionem koncertu v ponedeljek, dne 20. t. m. v Filharmonični dvorani. Izvajal bo simfonijo v a-duru za godalni orkester, ki jo je napisal češki skladatelj Myalivček, dalje Mozartov IV. violinski koncert v a-duru s solistom — virtuozom Karlom Ruplom in Beethovno VI. Pastoralno simfonijo. Koncert priredita skupno Radio oddajna postaja in Glasbena Mladina Ljubljana. Sodeluj. bo 16. stolice po 5 Din so v predprodaji v knjigarni Glasbene Matice.
1 Jutri v nedeljo dopoldne ob 11. bo v Filharmonični dvorani III. mladinski koncert letošnje sezone. Spored nam prinaša klavirske variacije, ki so jih napisali najslavnejši glasbeniki. Pianist prof. Lipovšek bo med drugim izvajal tudi variacije za znano melodijo »Kje so moje rožice«, ki jih je napisal P. Hugelov Satner. Spored mladinskega koncerta, ki je obenem veličastna, stane 3 Din in se dobi v knjigarni Glasbene Matice. Mladinski koncert je v Filharmonični dvorani.
1 Kino Kodoljevo igra danes ob 8 dvojni spored Gospod brez stanovanja z Leo Slesakom in Pavlom Höbbergerjem in Neboj se ljubezni z Lianom Rad in Adolfom Wohlbrückom.

Radio

Programi Radio Ljubljana

Sobota, 18. aprila: 12. Plošča za ploščo — zbor v aspev. — 12.45 Vremenska napoved, poročila. — 13. Napoved časa, objava sporeda, obvestila. — 13.15 Plošča za ploščo — zbor v aspev. — 14. Vremenska napoved. — 15. Za delopust (Radijski orkester). — 15.45 Pogovori s poslalei. — 19. Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda, obvestila. — 19.50 Nae. ura: O jugosl. ideologiji (Nikolajevič) in Belgrad. — 19.50 Znanst. politični pregled (g. urednik Alojz Kular). — 20.15 Pozelimo na dolinske strani: O študentskega Novega mesta (slovesni večer). Besedilo napisal g. Ivan Zorc. — 22. Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda. — 22.15 Vesela glasba (Radijski orkester).

Drugi programi

Sobota, 18. aprila: Beograd: 20. Pester večer. — 22. Prenoje iz kavarn. — 33. Plošča za ploščo. — Zagreb: 20. Komorna glasba. — 21. Orkestralni in vokalni koncert. — 22.15 Plošča za ploščo. — Dunaj: 20.20 Gribitova glasbena šola »Reduta« v operni delnici. — 21.40 Film. — 22.30 Klavir. — 23.25 Premiera filma »Top-hat«. — 23.55 Plošča za ploščo. — Budimpešta: 10.30 Izra. — 21.10 Madjarska baletna glasba. — 22.30 Plošča za ploščo. — 23.10 Ciganška kapela. — Trst-Milan: 20.35 Boitova opera »Medistopol«. — Rim-Bar: 17.15 Iz glasbene zgodovine. — 20.35 Pester večer. — 21.40 Izra. — 22.15 Plošča za ploščo. — Praga: 20.05 Spominčki koncert Havičku in Borovskemu. — 22.15 Plošča. — 22.30 Plošča za ploščo. — Brno: 20. Pesta glasba. — 21.30 Plošča. — Bratislava: 19.40 Violina in klavir. — 20.15 Ciganška glasba. — 21. Internacionalne narodne pesmi. — 21.30 Vojaška godba. — 22.30 Plošča za ploščo. — Praga: 20.05 Spominčki koncert Havičku in Borovskemu. — 22.15 Plošča. — 22.30 Plošča za ploščo. — 23.20 Plošča. — 23.15 Plošča za ploščo. — Bratislava: 19.40 Violina in klavir. — 20.15 Ciganška glasba. — 21. Internacionalne narodne pesmi. — 21.30 Vojaška godba. — 22.30 Plošča za ploščo. — Varšava: 20. Pesta glasba. — 21.30 Poljske v tujni. — 21.30 Proslava desetletnice poljskega rada. — 23.05 Plošča. — Berlin-Hamburg-Königsberg-Varšava-Frankfurt: 20.10 Pester večer. — Lipsko: 19.30 Rossinjeva komična opera »Angelina«. — Köln: 20.10 Plošča za ploščo. — Stuttgart: 20.10 Plošča za ploščo. — 24. — 25. Beethovne skladbe. — Monakovo: 20.10 Stare melodije. — 22.20 Komorna. — 23.10 Plošča za ploščo. — Beromünster: 19.40 Plošča. — 21.19 Jodlanje. — 22. Plošča za ploščo.

Važno! Novo!

Za vsako pisarno!

Slovenski pravopis

prilredila

DR BREZNIK in DR RAMOVŠ

Cena za vezan izvod Din 60.—, po pošti v etulju Din 64.—

Naklada pri

Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani

tudi ni treba. Če ne opravljam službe, tudi ne bom jemal denarja. Ne zamerite, gospod grof! Zdej mu je glas le omahnil. »Pa srečno!« Obram mu je zdrgelal, brado je povlel na prvi in se obrnil.

Tasilo je stal brez besed. Grof Egge je udaril s pestjo po klopi in zavpil: »Poglej ga no, cepcal! Zdej bo še osaben in mi meče svojih osemdeset mark pred nogel.«

France je le besede še čul in v oči so mu privrele solze. Urno je stopil, da bi prišel na stezo. Ko je šel mimo koč, se je prikazal skozi vrata Schipper, pripravljen za pot, da bi opravil »tam onstran« svoje delo. Ko ga je France zagledal, se ni mogel več premagovati. »Schipper!« Dvignil je pest. »Za današnji dan se moram zahvaliti pač tebi?« Nameril se je proti puskonoscu, ki je kakor za obrambo pomolil gorsko palico preč. »Poglej mi v oči! Ti in novej mi v lice. kaj sem moral v življenju zagrešiti na tebi, da noč in dan nisi našel miru, dokler nisem bil zunaj pred vrati?«

Schipper je odgovoril s tem, da se je tenko zasmejal in v njegovih polzaprtih očeh se je vroče zablistalo od tistega veselja, ki ga pozna samo sovrststvo.

France je ta pogled ujel, in nekaj mu je spreletelo glavo. Ni vedel, kaj. Toda zamrazilo ga je po vsem hrbtu. Obstal je kot vkopan in strme! za lovem, ki je odhajal proti tretji in izginil med grmovjem.

Na klopi nista oče in sin še vedno spregovarila nobene besede. Grof Egge je sedel s prekrižanima rokama in gledal proti nebu, kjer so se začeli zbirati težki oblaki. In Tasilove oči so bile pri Francetu. Ko je videl, da se spušta lovec že po poti v globeli, je glasno zaklical za njim: »Hornegger!«

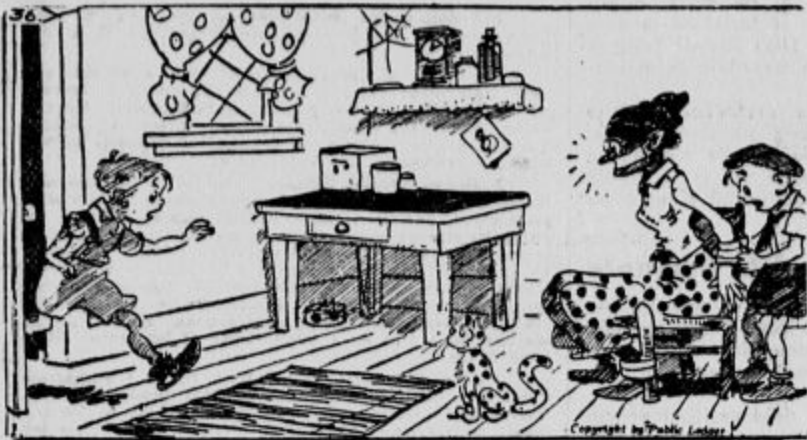
»Prosim, goepod Tasilo?« je odgovoril oni negotovo.

»Počakajte me pri prvi planšarski koči, pridem takoj in šla bova skupaj.«

Tinček in Tonček kot detektiva

35.

Rešitev ob pravem času.

Nenavaden prizor se je nudi njegovim očem. Na stolu sredi izbe je sedela gospodična Cikcakova in se skorajda ni mogla geniti. Bila je z rokami in nogami trdo privezana k stolu, usta pa je imela zamašena s širokim obližem. Za njo pa je stal Tinček in se na vsa moč trudil, da bi jo osvobodil tesnih vezi.

»Za božjo voljo, kaj pa se je zgodilo?« je vzkliknil Tonček.
»Saj vidiš!« je odgovoril Tinček. »Roparska družba je napadla gospodično Cikcakovo in jo zvezala. Samo kamnu, s katerim sem ubil okno, se ima zahvaliti, da jo bova zdaj rešila.«

Z združenimi močmi sta dečka res osvobodila nesrečno gospodično Cikcakovo. Ko sta ji odstranila z obraza tudi obliž, se je globoko oddahnila in hvaležno pogledala svoja dva rešitelja. Takoj nato pa je nakremžila obraz in se bridko zjokala:

»Oh, kaj naj zdaj sirota počnem? Razbojnik so mi ukradli vse prihranke. Zdej sem revna kot miš.«

»Kar potolažite se, gospodična Cikcak,« je sočutno dejal Tinček. »Pomagala vama bova, da dobite denar nazaj.« In je grozeče požugal s pestjo skozi okno: »Gorje jim, kadar jih dobiva v pesti!«

Naš nad vse ljubljani soprog oziroma sin, brat, stric, svak in zet, gospod

Joško Grile

trgovski sotrudnik tvrdke I. C. Mayer

je danes ob petih zjutraj po kratkem, težkem trpljenju bogavdano umrl.

Na zadnji poti ga spremimo v nedeljo, dne 19. aprila 1936 ob štirih popoldne izpred mrtvaške veže Vidovdanska cesta št. 9 na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 17. aprila 1936.

Zalujoča soproga Anica Grile
in rodbine Grile, Wohinz, Lukežič.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjamo žalostno vest, da je naš dobi mož, oče, stari oče, stric, brat, gospod

Anton Mervar

posestnik

v petek zjutraj, v 77. letu starosti, po dolgi in mučni bolezni, previden s sv. zakramenti Bogu vdano umrl. — Pogreb bo v nedeljo, 19. aprila, ob 4 popoldne iz hiše žalosti, Loke 88, na farno pokopališče v Trbovljah. — Sv. maša zadrušnica se bo brala v ponedeljek, 20. aprila, ob 7 zjutraj v farni cerkvi v Trbovljah.

Blagopokojnega priporočamo v molitev in biag spomin. Trbovlje, dne 17. aprila 1936.

Zalujoča žena: Rudolf, Anton, Franc, sinovi; Terezija por. Bald, Zofka por. Klun, hčerki — in ostalo sorodstvo.

Naznanjamo žalostno vest, da je naš dobi tovariš, gospod

Jože Grile

po kratki bolezni umrl. Blagega tovariša ohranimo v častnem spominu.

Ljubljana, dne 17. aprila 1936.

Osebe tvrdke I. C. Mayer.

Mali oglasi

V malih oglaših velja vsaka beseda Din 1.—; ženitovanjski oglasi Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglaš Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka pešna vrstica po Din 2-50. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službodob

Mlaži, izobraž., spreten provizijski potnik

za dobro idoče predmete dobi stalno službo. Ponudbe pod št. »Dobro zaslužek P. K.« na upr. »Slovenca«. (b)

Rudarski pazniki

se sprejmejo. Prednost imajo jamomeri. Stanovanje, kurjava in razsvetljava v naravi, hrana v menzi po režijski ceni. — Obširne ponudbe s podatki o dosedanjem službovanju in označbo najnižjih plačilnih zahtev na upravo lista pod št. 5391.

Krojač

dobro izvežban v moški in otroški konfekciji, dobi delo na dom. — F. I. Goričar, Ljubljana. (b)

Služkinjo

popolnoma samostojno v kuhinji, vajeno otrok, sprejem. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 500.

Službe iščejo

Izučena prodajalka

z večletno prakso — išče službo v manufaktur. ali specializirani prodajalni v Ljubljani. — Ponudbe pod št. »Izučena prodajalka št. 5571 na upravo. (a)

Trezen in pošten pek

ljubitelj čistote — išče službo. Plača postranska. Slavko Furman — Lobe.

Kot appreteur mojster

ali desenarstev v vojni izdelavi, event. tudi v bombazni, iščem nameščenja. Solo dovršil na Dunaju. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 5552. (a)

Strojnik

monter, z dolgolet. prakso pri parnih in Diesellostrojih. Vešč v elektrotehnik. želi spremeniti mesto. Cenj. ponudbe na upravo pod »Strokovnjak št. 5480«. (a)

Mlad fant

vojašine prost, s sred. šolo, govori perfekt nemški in srbohrvaški, išče službo kot sluga. Zmožen nekaj kavelje. — Ponudbe pod »Abstinent 5473«. a

Vajenci

Vajenca

poštenega, s primer. šol. izobrazbo, sprejemem takoj v trgovino z mešan. blagom. Ponudbe na upr. Slov. pod št. 5488. (v)

Učenko

sprejme specialna tehnič. trgovina. Pogoji, da stane pri starših v Ljubljani. Ponudbe pod »Zanimanje št. 5576« upravi.

Kupimo

Kupimo

in dobro plačamo večje množine odpadkov palčnega železa nad 12 mm debelosti in nad 80 mm dolžine. — Ponudbe: fco nakladalna postaja upr. »Slovenca« pod »Železni odpadki št. 5470«. (k)

Denar

Vse denarne posle

nakup in prodaja vrednostnih papirjev (vojne škode), razne kompenzacije, plačila in terjatve pri DENARNIH ZAVODIH itd. Vam izpostavi Trg. ag. za bančne in kreditne posle ALOJZIJ PLANINSEK, Ljubljana, Beethovnova ul. 1-1, vrata 19. Telef. št. 35-10

Posojila

na vložne knjižice daje Slovenska banka, Ljubljana, Krekov trg 10.

Obrt

Trajno in vod. ondulacijo

Vam izdela dovršeno — greje samo 7 minut — salon Fanči, Ljubljana — Kongresni trg 2. (t)

Stanovanja

Dvosobno stanovanje

pritlikline in vrt, v novi villi, oddam za maj ali junij. Cena zmerna. Kristofov zavod, Domobranska cesta 15. (č)

Pohištvo

Kompletno pohištvo

dobro ohranjeno, poceni naprodaj. Povšetova 22, Kodeljevo. (8)

Damske pomladne plašče

trenčkoate, kostume, kompletne, obleke, krila in bluže, dekliške plašče, otroške obleke v vseh velikostih itd. nudi najceneje tvrdka

F. I. Goričar, Ljubljana, sv. Petra c. 29

TUDI TI SE POSLUŽI NAŠIH

malih oglasov, o katerih gre glas po Sloveniji, da umajo vselej najpopolnejši uspeh. — Mali oglasi v »Slovenca« so najcenejša in najuspešnejša reklama za vsako stroko trgovine in obrti.

Gumbe za preobleko

te r aparate, štanice in vse ostale potrebščine za salone dobavljamo po najnižjih cenah. Zahtevajte ponudbe in vzorce.

A. Guttmann - Zagreb - Martičeva 4

Telef. 58-21 trgovina šivalnih strojev in nadomestnih delov.

Posestva

Hišo, vilo ali parcelo

kupim na knjižice Kmetijske posojilnice in Hranilnice kmetičkih občin v Ljubljani, Zadruga zveze ali njenih članic. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Htro 5580«. (p)

Hišo z vrtom

pri cerkvi v Ljubljani — prodam. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 5566. (p)

Hiša

še nova, 4 sobe, kuhinja, klet in velik vrt, 10 minut od postaje, naprodaj. Celje, Zavodna št. 63. p

Prodamo

Prima jajca

sveža, debela, zaboj 720 komadov Din 285.— franco voznina razpošilja G. Drechsler, Tuzla, Bosna.

Volna, svila, bombaž

stalno v bogati izbiri v vseh vrstah — za etrojno pletenje in ročna dela po znižanih cenah pri tvrdki Karl Prelog, Ljubljana — Zidovska ul. in Stari trg.

Golobe

raznih pasem — poceni prodam. M. Keše, Linhartova 5, Ljubljana. (1)

Trenčkote

vsa oblačila, perilo itd. — v ogromni izbiri — kupite poceni pri Preskerju, Sv. Petra cesta 14. (1)

Moške srajce

prvovrstno blago v kvaliteti kot izdelavi, največja izbira, najnižje cene, pri F. I. Goričar, Sv. Petra cesta 29. (1)

ZAHVALA. V pretežkih urah, ko nam je neizbežna usoda nenadoma iztrgala iz naše srede ljubljene

STANKOTA

je našo neizmerno bolj lajšalo sočustvovanje številnih znanih in neznanih plemenitih prijateljev, tako v Mojstrani kakor v Ljubljani. — Globoko hvalo smo dolžni članom realne ekspedicije, g. Kumpu, g. Bizjaku, smučarjem s Kredarice, g. zdravniku iz Zagreba in zlasti gđ. Minci Rabič iz Mojstrane za ves njen trud, go Lukmanovi za poklonjeno cvetje in vsem, vsem smučarjem in Mojstranom, ki so spremili našega ljubljence na zadnji poti v Mojstrani. — Prav tako se iz vsega srca zahvaljujemo vsem, ki so v Ljubljani spremljali našega Stankota na njegovi zadnji poti, posebno oč. gg. Salezijancem z Rakovnika, članom Sokola II., zastopnikom SPD, zastopnikom SK Korotana, vsem, ki so obsuli prerani grob s cvetjem in venci ter g. Stanetu Punčuhu za ganljive poslovilne besede. Najlepša hvala vsem, ki so nam bili v teh dneh s tolažilno besedo in lepimi dejanji ob strani ter vsem onim, ki so nam pismeno ali ustmeno izrazili svoje sožalje.

Ljubljana, dne 17. aprila 1936.

Zalujoči ostali.

Foto amaterji pozor!

Nudimo Vam po najnižji ceni popolnoma nove krasne foto albume, foto oglične, navadne albume za razglednice ter spominske knjige.

Bogata zaloga Konkurenčne cene

Prodajalna H. Ničman

Ljubljana, Kopitarjeva ulica št. 2

Tvrdka I. C. Mayer naznanja žalostno vest, da je njen dolgoletni trgovski sotrudnik, gospod

Jože Grile

danes nenadoma umrl. Tvrdka bo ohranila umrlemu časten spomin.

Ljubljana, dne 17. aprila 1936.

I. C. Mayer.